

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XVIII. évfolyam 245. szám.

Nagy-Várad. Vasárnap, 1912. október 27.

Parlamenti békekisérlet.

(—a.) Minden küzdelem és harc békével szokott végződni, ha még oly hosszúra nyulik is néha. Békével fejezték be a múlt héten az olasz-török háborút és béke lesz a vége a mostani balkáni háborúnak is — előbb-utóbb.

Az a nagy kérdés foglalkoztatja most a politikai köröket, hogy hogyan lehetne valami tisztességes békekötéssel véget vetni annak a politikai háborúnak, amely öt hónap óta dul a magyar parlamenti többség és a kisebbség között.

Mert az mindenki előtt világos, hogy ez az áldatlan állapot így nem maradhat sokáig az ország nagy kára nélkül.

Az ellenzéki vezérek közül legutóbb Andrássy Gyula gróf fejtette azon feltételeket, amelyek mellett meg lehetne kötni a békét. De a feltételek közül ő sem hagyta ki azt, amely a többség megalázásával jár t. i. Lukács és Tisza távozását.

Ez az utóbbi nem járna nagy nehézséggel. Maga Tisza még a nyáron, augusztus derekán nyílt levélben kijelentette, hogy ő kész félre állni, mielőst biztosítva látja azt, hogy az obstrukciója nem fogja többé fenyegetni a parlament tanácskozási rendjét.

Annál nehezebb a dolog Lukácsra vonatkozólag, mert ez a korona joga, de meg a többség megalázása lenne. Megnehezíti a dolgot az a körülmény, hogy az ellenzék nem csak Lukács és Tisza távozását követeli, hanem köti magát ahhoz, hogy szóba sem áll velük, pedig ma csak az ő közvetítésükkel lehet tárgyalni.

Néhány nap mulva megint összeül a parlament s így előtérbe lép a parlamenti harc vagy béke kérdése.

A parlamenti többséget képező nemzeti munkapárt is érzi a helyzet nehézségét s tekintettel a háborus viszonyokra is, elérkezettnek látja az időt a béketárgyalások megkezdésére.

Pénteken este a párt végrehajtóbizottsága foglalt állást e kérdésben, szombat este pedig a párt értekezlete tette meg az első lépést a kibontakozásra.

A munkapárt értekezlete ugyanis elhatározta, hogy

1. az ellenzéki pártoknak a november hó 5-én összeülő delegációban nyolc helyet felajánl és

2. hogy a párt kezdeményezi egy pártközi értekezlet egybehívását, melynek feladata lesz a házszabályok végleges reformjának megállapítása.

Az elsőt, a delegációban felajánlott nyolc helyet visszautasíthatja az ellenzék — bár tekintettel a nehéz külügyi helyzetre — ezt is elfogadhatja minden elv feladás nélkül.

De a házszabályok végleges reformálására kiküldendő pártközi értekezlet tervét nem utasíthatja el magától, még ha Lukács nyújtja is feléjük ezt a tervet. A pártközi konferencián módjukban lesz megtenni javaslataikat az elnöki jogok precíz körülírására, valamint mindazon módosításokra, melyeket szükségesnek tartanak arra, hogy a képviselőknek törvényhozói méltósága és szabadsága a jövőben teljesen megóvassék.

Az ellenzéki pártok kedden fog-

nak tárgyalni a munkapárt nevezetes indítványáról. Akkor dől el, mit fog ezekkel szemben tenni az ellenzéki szövetség. Addig csak egyesek véleményéről lehet szó, de az ellenzéki szövetség határozatáról addig legfeljebb csak kombinálni lehet.

Az ország lakossága tényleg unja a dolgot és undorral fordul el a botrányoktól. Nem örül senki a törvényhozók rendőri kivezetésének, sőt mélyen sajnálja mindenki azt. Nem kívánhatja senki, hogy a szövetkezett ellenzék kegyelemre megadja magát, de azt elvárja méltán az ország a szövetkezett ellenzékétől, hogy vegyék komolyan fontolóra az első komoly békejavaslatot és az ország érdekét szem előtt tartva határozzanak annak soráról.

Kovács Gyula ügye. A tegnap este hozott igazságügyi orvosi döntés átment az igazságügyminiszterium illetékes osztályához, ahonnan az akták a vizsgálóbíróhoz kerülnek vissza, úgy, hogy a szabadlábrahelyezés ügyében csak hétfőn vagy kedden várható vizsgálóbírói döntés.

Politika és kaszinó. Zentáról jelentik: A zentai társadalmat a politikai szenvedélyek úgy szétválasztották, hogy az ellentétes pártbelieknek még családtagjai sem akarnak egymással érintkezni. Legfriebebb eseménye a gyűlölködő politikai életnek a zentai kaszinó vasárnapra összehívott rendkívüli közgyűlése, amelyen ki fogják mondani a kaszinó feloszlását. A kaszinó 50 évnél idősebb egyesülete Zenta városának, ámde a politikai ellentétek miatt az utóbbi években már csak tengődött, míg végre most elérkezett a feloszlás pillanatához.

Linoleum
és szőnyeg ház.

HAAS LIPÓT

szövet-szőnyeg

és
Linoleum-szőnyeg

gyári raktár.

A Monarchia legolcsóbb árai. Dús választék.

GYÁRI RAKTÁR: Nagyvárad, Rakóci-ut 5.
Telefon 463. sz. Telefon 463. sz.

RAKTÁRAK:

BUDAPEST
NAGYVÁRAD
DEBRECEN
KOLOZSVÁR
TEMESVÁR
CSERNOWITZ
SALZBURG

PÁRIS
WIEN
LEMBERG
TRIEST
FIUME
LINZ
GYÓR

A kirk-kilisszei harcok.

— *Katonai munkatársunktól.* —

A balkán háboru első fejezete a Kirk-kilissze körül lefolyt harcoknak a bolgároknak nézve kedvező eldöntése által nyert befejezést. *)

Hogy a lefolyt harcok jelentőségéről hozzávetőleg helyes képet lehessen alkotni, szükséges, hogy a hadműveleteket — úgy a mint azok részben magántudósítások és következtetések alapján feltűnnek — röviden összefoglaljuk s megvilágítsuk.

A harc négy színhelyen folyik. A főszínhely a kelet Ruméliával határos, Drinápolytól északi irányban terjedő thráciai térség, a macedoniai színhely a második, Észak Albánia Skutarival, mint a montenegrói hadműveletek céltárgyával a harmadik és végül a Görögországgal határos déli színhely a negyedik.

Drinápoly helyzete.

A thráciai színhelyen Drinápoly, mint a hadműveletek közvetlen céltárgya jelölhető meg.

A bolgár főhadserő körülbelül 200.000 ember a Harmanti-, Trnovio-, Jamboli helyiségekkel jelölt területtől kiindulva a Marica völgyön Drinápoly felé nyomult elő. Ezt a főcsapatot a dél felől felléphető támadások ellen a Tohtunan körül operáló bolgár csapatok által biztosították.

Ezen bolgár főerővel szemben a török főerő Drinápoly körül van koncentráva.

Drinápoly maga egy meglehetősen modern erődítmény, körülveve számos filpermanens és improvizált tábori erődítményekkel.

Drinápolytól északkeleti irányban fekszik Kirkkilissze erődítmény, a Drinápoly körüli terület keleti támpontja.

Ezen török erődítmény 4 napi harc után a bolgárok kezébe került.

*) Azóta a legújabb jelentés szerint a törökök Kirk-Kilisszét visszafoglalták s ezzel a hadjáratnak csakugyan új fejezete kezdődik.

Egy bolgár forrásból származó jelentés szerint, a török csapatok keletre Bunar Hisar irányban visszavonultak a hegyek közé.

A törökök visszavonulása.

Ha a töröknek tényleg sikerült a hegy-ségbe visszavonulni, akkor ebből azt lehet következtetni, hogy ezen visszavonulás — úgy mint ezt a török hivatalos közlések állítják — tényleg önkéntes visszavonulásnak minősíthető, hiszen ha a visszavonulás pánik szerűen történt volna, a megvert töröknek a győzedelmesen előretörő bolgár sereg hatása alatt feltétlenül déli irányban kellett volna visszavonulnia.

A török hivatalos kommuniké szerint, a Kirk-kilisszénél négy napon át küzdő török csapatoknak állítólag csak az lett volna a feladatuk, hogy az észak felől előnyomuló bolgár főhadserőt a továbbmenetelésben megakadályozzák, időrabló fejlődésre kényszerítsék, hogy ez által a saját hadseregük időt nyerjen megerősítő csapatoknak a bevárására.

Hogy a visszavonulás tényleg nem pánikszerűen, hanem meglehetősen rendben történt, az még abból a bolgár közleményből is kitűnik mely szerint csak egy üteg gyorstűzelő ágyu esett a bolgárok zsákmányul.

Drinápolytól további véres harcok várhatók. Ezen erősített hely tudniillik nagyságánál fogva nagyobb haderő befogadásra alkalmas, miéért az ellenség fővárosára törekvő bolgár hadseregnek előbb feltétlenül le kell számolnia ezen vár csapatával, nehogy a további előnyomulás esetén a drinápolyi török sereg részéről háttámadásnak ki legyen téve.

A török hadsereg állapota.

A kirki-kilisszei 4 napos csatáról szóló, a részletekben sokszor teljesen ellentmondó tudósításokból egy tény azonban már is megállapítható, hogy a török csapatok nem harcoltak azon szívós kitartással, melyet Európa a törököktől várhatott. Ugy látszik, azon demoralizáció, mely sajnos a háboru

kitörése előtt a török hadseregben észlelhető volt, most a döntés órájában is megvan.

Erthetetlen a törökök keleti hadseregének, amelynek Lüle-Burgás területen kell lenni, azon passivitása, hogy ellentámadást nem is kísérelt meg.

Ugy látszik, hogy ezen hadseregnek a harcészenléte sokkal kisebb, mint általában hiszik.

A többi harctér.

A macedoniai mellékharctérről a két féltől egymásnak teljesen ellentmondó jelentések érkeznek.

Mikor a szerbek azt állítják, hogy Kumanovát elfoglalták és az Üszküb felé vezető úton fekvő Stracin, Kratova és Kocsana nevű helységeket is birtokba vették, a török hadügyminiszterium viszont azt jelenti, hogy a törökök a szerbeket Kumanovánál 4 hadosztályllyal megtámadták s visszaverték.

Kinek van igaza, azt csak a legközelebbi napok eseményei fogják igazolni.

A görög harctéren a görögöknek sikerült a Serfidzsele melletti fontos pozíciót elfoglalni, de a görögöknek Szaloniki felé irányuló támadó fellépésének még bizonyára nagy nehézségek állják útját, mert azon a nehéz terepen a visszavert török csapatoknak alkalmuk nyílik az előnyomulást hathatósan feltartani.

A montenegrói harctéren a hadműveletek a Tarabos nevű török hegyi pozíció ellen folynak, de a montenegróiak főhadereje a Tuzi felől várható támadó fellépését Skutari felé még nem vitte tovább.

Amint az előadottakból kitűnik, eddig a szövetségeseknek kedvező a hadszerencse s török részről óriási erőmegfeszítésre és kedvező viszonyokra lesz szükség, hogy ellenségei erőyes és koncentrikus támadásainak az ozmán birodalom ellent tudjon állani.

A további események fogják megmutatni, hogy ha — mint az utolsó táviratok jelentik — a törökök csakugyan visszafoglalták Kirk-Kilisszét, vajjon ez a török haderőnek pillanatnyi sikere-e, vagy a hadszerencse

AZ ÚJ ÉLET.

Irta Lucie Paul Margueritte.

— Milyenek rendezzem be most az új életemet? Ezen tündődött Albert Servais, aki a kupé párnáiba temetkezve, testét hanyagul hátradobva, keresztbe tett lábival verte a taktust a vonat hullámozó himbálásához. És legfőbb ideje volt a kérdésen komolyan el-tündödni.

Hogy az egész utazása alatt nem foglalkozott vele, csak azért történt, mert imá-dott, fiatal nejeinek halála fölött érzett mély és sajtó fájdalmát nem akarta a közönséges, mindennapi élet profán gondjaival megszent-teleníteni.

Még most is kimondhatatlanul fájlalja felejthetetlen Germaine elvesztését, a ki három hónappal ezelőtt a színházból hazajövet tüdőgyulladást kapott és, rövid szenvedés után meghalt. De talán azért is tartózkodott a hirtelen elhatározástól, mert ismerte ingadozó jellemét és abbéli félelme, hogy valakit véletlenül megbánt, mindig meggátolta a komoly és határozott cselekvésben.

Ezt a gyöngeséget és aggodalmat azonban az anyósa következetesen nagy jellemgyengeségnek tulajdonította. Ő maga ismerte ugyan határozatlanságát, csak azt nem ér-tette, miért tesznek neki ezért szemrehányásokat, mikor a következményei alatt egyedül ő szenved leginkább. Nyolc évi házasságának

idején közönyösen megtűrte az anyósát há-zánál, a ki pedig durcás és civakodó modo-rával már az első naptól kezdve olyan közönséges anyósféltékenységet tanusított iránta, melyet az idő és a legmesszebb menő jóság se volt képes megszüntetni.

Hamelné asszony, a ki veje vendégsze-retetét őt megillető természetes jognak tar-totta, sokat szenvedett a tudatban, hogy ezért bizonyos hállára és elnézésre volt kötelezve. De Albert mosolygó udvariasságával elejét vette minden komolyabb összeütközésnek és ez az anyósát, — aki szerette volna jól meg-érdemelt szemrehányásaival gyötörni — fék-telen dühre ingerelte.

Házassága első napjaiban a férj — fele-sége iránti mélységes szerelemből — türe-lemmel viselte anyósa méltatlan támadásait és azzal vigasztalagta magát, hogy elébb tanulmányozni kell az emberek jellemét és gyengeségét, hogy a velük való érintkezést megszokhassuk, sőt még szemrehányást is tett magának: hátha nem bánik anyósával elég barátságosan?

És mikor az idők folyamán a helyzet még sem változott, elviselte gyengeségből és inkább ő maga alkalmazkodott, semhogy olyan kínos jeleneteket idézzen elő, melyek feltétlen szakadásra vezethettek volna. Fele-ségét, a ki vak szeretettel csüggött édesany-ján, — meg akarta kimélni a legkisebb fájdalomtól is, pedig gyakran nehezelt Ger-

mainere, a miért anyja jelenlétét nélkülözhetetlennek hitte. Az öreg asszony pedig azzal óvta meg tekintélyét, hogy leányát megki-üélte a háztartás összes gondjaitól és mikor egy év múlva — mindnyájunk öröme — a kis Madelaine is megszületett, akkor az anyós még jobban befészkelte magát.

Mikor Germaine a barátnőinek az ör-vendetes eseményt elbeszélte, mindig e meg-índító szavakkal kezdte:

— Mit is csináltunk volna a jó mama nélkül?

És Albert hányszor hallotta ezt imádott neje ajkairól.

A kicsinyes visszaemlékezések által ingerelve, célszerűbbnek tartotta gondolatait az elhunytjánál összpontosítani.

— Szegény, kis Germaine... Vajjon csakugyan boldog volt-e? Megszerezte-e neki azt a boldogságot, melyre teljesen érdemessé tette magát? Elég gyöngéden, szeretetteljesen bánt-e vele? Vele, aki olyan szelid, olyan igénytelen, szeszély nélküli volt, mint az ölbéli bárány... Vágyaival, kívánalmaival mindig a lehetőség határain belül maradt és minden örömet megosztotta férjével...

És most mindennek vége! Most új éle-tet kell kezdenie! De hogyan, miként? Együtt maradjon-e az anyósával és tovább töltsön a vénasszony gyermekes szeszélyét vagy elköl-tözzön leánykájával a város másik végébe és otthagyja a nagymamát régi, sötét lakásában,

Szőnyeg, függöny és arany- **Haas Fülöp és Fia cég**
himzések óriási választékban **Rimanóczy-palota.**

Perzsa és smyrna szőnyegek nagy mennyiségben és olcsó árban kaphatók.

állandó elfordulását jelenti a szövetségesektől?

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

Üszküb megszállása.

Belgrád, okt. 26.

Itt elterjedt hírek szerint a szerbek Üszküb előtt újabb döntő csatában megverték Zekki pasa seregét. A törökök az egész vonalon visszavonultak, a szerbek megszállták Üszküböt.

Drinápoly ég.

London, okt. 26.

A Times-nek jelentik a bolgár főhadiszállásról: Drinápoly ég. A bolgár csapatok a Marica jobbpartján előrenyomultak és miután Drinápolytól öt kilométernyire elértek, a várost bombázni kezdték. Több granát fölrobbant és a város egy részét meggyújtotta. A városhoz tartozó karagami pályaudvar már a bolgárok kezében van. Azt hiszik, hogy a vár legkésőbb két nap alatt el fog esni.

Általános háboru?

Bukarest, okt. 26.

Egy nagy állásu diplomata tudósítójának azt mondta, hogy a törökök vereségének általános háboru lehet a következménye, Bukarestben senki sem bizik abban, hogy az általános békét fel lehessen tartani.

A nagyhatalmak közbelépése.

Szófia, okt. 26.

Gesov miniszterelnök képviselőkörökben azt mondta, hogy most itt volna az ideje

annak, hogy a nagyhatalmak közbelépjenek, de alig látszik hihetőnek, hogy a porta már most hajlandó lenne tárgyalás kezdetére. Törökország folytatni fogja a háborút, mert Konstantinápolyban nem ismerik föl a helyzet komolyságát és csak első kudarcokról beszélnek. Ha Konstantinápolyban nem látják be a törökök helyzetének tarthatatlanságát, akkor mi a háborúnak nagyon gyorsan véget fogunk vetni. Ez a háboru már nem tarthat sokáig és Konstantinápoly falai előtt véget fog érni.

Szkutari megadja magát?

Berlin, okt. 26.

A Berliner Tablettnak a montenegrói főhadiszállásról kapott jelentése szerint Szkutari bevétele már küszöbön áll. Nikita az ostromló sereghez utazott, hogy személyesen tárgyaljon Esszad pasával, Szkutari kormányzójával. Esszad pasa a szkutarii helyőrség szabad elvonulását követeli és ezzel a feltétellel hajlandó átadni a várost a montenegróiaknak. A tárgyalások még folynak. Közben a montenegróiak a Tarabos-hegy csuesait mind elfoglalták. A szkutarii lakosság arra unszolja a helyőrséget, hogy adja át a várost.

Kirkkilissze visszafoglalása.

London, okt. 26.

A Daily Express tudósítója jelenti a török táborból: A török csapatok Kirkkilissze és Maras között áttörték a bolgár hárévonalat és több pozíciót visszafoglaltak a bolgároktól.

Berlin, okt. 26.

Ma egy előkelő lap különkiadásban jelentette, hogy a törökök Kirkkilisszét visszafoglalták. A hirt

a török hadügyminiszter akkor kapta meg, mikor a főhadiszállásról épen el akart utazni. A törökök győzelmi hírére az egész konstantinápolyi lakosság örömmámorban uszik. A hadsereget roppant fellelkesítette a győzelem és ellenállhatatlan erővel folytatta a rohamot a többi elfoglalt erődök ellen, melyeket sikerült visszafoglalniok a bolgároktól. A török győzelem híret még nem erősítették meg.

Hamis hírek a török győzelem felől.

Szófia, okt. 26.

Ma a hadvezetőség jelentést tett közzé, melyben megcáfolja a Konstantinápolyból jött ama híreket, melyek szerint a bolgárok vereséget szenvedtek volna, a cáfolat szerint a bolgár hadsereg sziklaként áll Drinápoly környékén.

Török győzelem Drinápolynál.

Konstantinápoly, okt. 26.

Drinápoly erődítményeiből több kirohanást tettek a törökök és pedig igen jó eredménnyel. A bolgár katonák közül 1000-et elfogtak. A bolgár támadásokat a törökök minden vonalon visszaverték.

Konstantinápoly, okt. 26.

A bolgárok Mazas mellett óriási vereséget szenvedtek. A törökök visszafoglalták Kirmen.

Konstantinápoly, okt. 26.

Az Ikdam különkiadásban közli, hogy a hadügyminiszteriumhoz Drinápolyból érkezett távirat szerint a török védősereg kirohanást intézett a bolgárok ellen és győzelmet aratott. A keleti hadseregben nagy a

amelyhez ragaszkodik? Így legalább biztosítva volna a nyugalma...

De mit kezdjen a kis Madeleinnel? Penzióba adja, mint bejárta tanítványt, hogy legalább némelykor maga körül is láthassa? Penzióba... lehetetlen! Hányszor megfogadták egymásnak, hogy a gyermeket sohase adják penzióba! És most az élet mégis mást követel! Az élet... ez a kegyetlen, kéréltetlen, szigorú élet!...

Lelki szemei elé idézte leánykáját, amint könyve fölé hajolva szorgalmasan tanul... Ő maga is mellette, könyvvel a kezében, de inkább a gyermekkel, mint az olvasmánnyal foglalkozva... Milyen kedélyes, szép estéket tölthetnének így... távol az anyós örökös zsörtölődéseitől!...

Igen, ez lesz a legjobb megoldás! De mit szól majd hozzá az anyósa? Reszketett a bekövetkező, izgató családi jelenetektől és félt, hogy ismét engedékeny lesz! És megesküdött, hogy szilárd marad határozatához, még akkor is, ha ezért az anyósa rideg önzőnek nevezi majd. Miután erre nézve megállapodásra jutott, más irányba terelte gondolatait.

A vonat gyorsan robogott végig a síkságon. Albert a vidék iránt kezdett érdeklődni... Más és más tájak vonultak el szemei előtt... Már érezhető volt a nagyváros közege... Páris izzó, nagyvárosi levegője...

Az órájára nézett... Egynegyedhatra! Még huszonöt percz! A pályaudvaron várakozik rá az anyósa és leánykája, akiknek jövetelét táviratilag jelentette.

Az anyósa! Akarata ellenére is kénytelen volt vele foglalkozni! Bátran lép majd elébe, mert véget kell vetni a tűrhételen helyzetnek!... Hisz nem követ el igazságtalanságot, meghagyja régi, megszokott lakásában, ámbar nagy pazarlás kettős házbért fizetni és bizonyos, hogy az anyósa ezt is a szemére hányja majd... De mindegy!... ez végre csak az ő gondjait szaporítja!...

Merő szokásból egyéb okokat is keresett, melyek szándékát enyhíthetik és rövid gondolkodás után meg is találta az okokat.

Hamelné nagyon szerette az unokáját; szerette azzal az örült feltékeny szeretettel, melylyel azelőtt a leányát becézgette, tehát sohase fog majd beleegyezni, hogy a kis leányról, akihez kétségtelen jogai vannak, könnyedén lemondjon. A legnagyobb embertelenség volna őt az egyetlen gyönyörétől, az unokájától elszakítani!...

Albert elgondokozott ezen...

— Már ismét ingadozom... már ismét én védelmezem!... Ha a szívemre hallgatók, menthetetlenül elvesztem! — így vitatkozott magában. — Végre is mindennap láthatja a gyermeket, tehát nem rabolom el tőle! Egészen a közelébe huzkolokunk (ez az

első engedmény), minden esütörtökön és vasárnap nálunk étkezhet, azután kísértelhat Madeleinnel valamelyik parkba... Igazán nem lesz sajnálatraméltó!...

A vonat hoszu, karsány fütty után berobogott a pályaudvarra.

Albert kinyitotta a szakasz ajtaját és kiguggott a perronra.

Azonnal felismerte a két, feketébe öltözött alakot és a feléje közeledő, gyöngye kis leánykát.

— Madeleinem! Édes, kicsi leányom!

Magasra emelve a kebléhez szorította.

Hamelné is homlokon csókolta, miközben Albert észrevette, hogy nagyon megváltozott. A fekete gyászruha bizonyos előkelőséget kölcsönzött külsejének... Barátságosan tekintett rá és hangjában különös melegség csendült meg...

— Szegény Albertem, milyen rossz szíben vagy!

Megkönnyebbültem lélegzett fel, mert attól tartott, hogy az ellenkezőjével, a meghízással fogják vádolni.

Határozottan megváltozott... Ezüstösen csillogó haja bizonyos lágyaságot, engedékenységet varázsolt arcára.

Anyósa és leánya környezetében már nem volt ura az akaratának. Ugy érezte, hogy az elszakadtnak hitt fonál újra tovább szövö-

MEGNYILT az Első nagyvárosi grafikai műintézet és fényképészet
Teleky-utca 35. szám.

Művészi kivitelben készít cinkografiai, autotypiai
kliséket és fényképeket a legjutányosabb árak mellett.

harci kedv. A tegnapi összeütközés alkalmával a törökök ezer bolgárt fogtak el és tíz ágyut zsákmányoltak.

24 óra óta nem volt harc.

Konstantinápoly, okt. 26.

A hadügyminiszter 24 óra óta nem adott ki jelentést. Drinápoly körül 24 óra óta nem volt harc.

Drinápoly megerősítése.

Drinápoly, okt. 26.

A várost védő hadsereg parancsnoka ma megjelent és ott az erősítés utolsó műveleteit is megtette. Egyben tudatta a lakossággal, hogy a védősereg teljesen készen áll az ostromra. Ezután visszavonultak a várba. A védőparancsnoknak föltett szándéka úgy védeni Drinápolyt, mint Olevnát.

A szerbek veresége.

Nis, okt. 26.

A vranjai főhadiszállásról jött jelentés szerint a törökök Istip várost kemény küzdelem után bevették.

A szövetséges csapatok egyesítése.

Berlin, okt. 26.

A balkáni négy ország csapatai Malasztir mellett fognak egyesülni és innen akarnak egyenesen Konstantinápolyba vonulni. Az ellenség itt akarja diktálni a török kormánynak a balkáni föltételeket.

dik, pedig még át se lépte a perron küszöbét, még be se tette lábát a városba. . .

A bérkocsiban Hamelné előterjesztette új életrendjük tervezetét; ő visszavonul falura, hogy életének hátralevő néhány napját egészen fájdalomának és gyászának szentelhesse, a mi ellen Albert határozottan és macakusul tiltakozott:

— Hát el akar bennünket hagyni? Mi lesz a szegény kis Madelainnel? Elfelejtí, milyen nagy szüksége van a nagyanya gondos támogatására.

E felett rövid vita támadt közöttük, melyben egyrészt Hamelné jónak látta magát kérlelgetni, másrészt pedig Albert merő gyöngédségből buzgón marasztalta szeretett anyósát. . .

— Nem részvétekből, nem szánalomból és hamis nagylelkűségből intézem kérésemet önhöz, de érzem, hogy tartozom a megboldogultnak azzal az áldozattal, hogy forrón szeretett mamáját életének utolsó órájáig fiui szárnyaim alatt minden bajtól megóvjam és örökös bánatában osztozzam! . . .

Es ez a nagylelkű áldozat most már nem okoz neki semmi fájdalmat. . . Ugy cselekedett, a mint gyengesége és jószívűsége parancsolta! . . .

Most pedig azon elmélkedik, hogy az ember sohase lehet ura a saját sorsának, melyet mindig felsőbb hatalmak irányítanak.

Lukács László nyilatkozik.

Nagyfontosságú és az aktuális politikai életbe mélyen beható nyilatkozatokat tett Lukács László miniszterelnök a „B. H.” egyik munkatársa előtt. Nyilatkozatai kiterjeszkednek a politikai bonyodalmak egész komplexumára, a béke föltételeire, a parlamentárizmus helyreállítására s a választói reformra s mintegy kiegészítik a munkapártnak békejavaslatát. Figyelemreméltó a miniszterelnök az a kijelentése, hogy ő is készen van, Tiszával együtt távozni, ha a parlamentárizmust ezzel megmenthetik.

Nyilatkozatainak lényeges részeit az alábbiakban ösmertetjük:

A házsabályrevízió.

Erre a kérdésre vonatkozólag Lukács László így válaszolt:

— A házsabályok dolgában nincs közöttünk különbség. Ha úgy tetszik, az ellenzékkel együtt revideálhatjuk újra a házsabályt. A fődolog az, hogy a technikai obstrukció lehetetlenné tétessék a magyar parlamentben s ha együttesen tudjuk határozottan biztosítani a többségnek és a kisebbségnek jogkörét a házsabályban: ugy ezen a téren könnyen megegyezhetünk. Ide tartoznék azután az elnöki jogkör szabályozása is.

A véderőtörvények törvényesítése.

További kérdés: mi a véleménye Lukácsnak a véderőtörvények törvényesítéséről?

— Merőben fölösleges — volt a válasz. — A véderőtörvényt, bár rendkívüli körülmények között, megszavazta a főrendiház és szentesítette a király. A törvény kihirdetett és életbelépett. Mi értelme volna ily körülmények között e törvény új törvényesítésének? Ez nem jelentene mást, mint egy kaudiumi igát, a kormány és a többség számára; a megalázás azonban a főrendiházat és felsőbb tényezőt is érné. Ezt tehát semmiképp el nem fogadjuk. Egyébként pedig kijelentettük ismételt és készek vagyunk százszor is újra ünnepiesen kijelenteni, hogy ez az eset a parlamentben precedensül nem szolgálhat.

Távozom Tiszával együtt.

— Személyi kérdés — folytatta a miniszterelnök — nem játszik szerepet. Tiszával együtt én is mondhatom, hogy ha betöltöttem azt a hivatást, amelyet vállaltam a nemzet érdekében s ha visszaadhatom a nemzetnek egészségesen legfontosabb alkotmányos szervét, parlamentárizmusát: akkor nyugodtan és megnyugvással hagynám el helyemet. De azt a missziót, amelyre vállalkoztunk, hogy orvosuljuk a beteg parlamentet, nem hagyhatjuk cserben. Mi elbukhatunk, de a többségnek, mint a parlamenti rend biztos elemének és mint a 67-es rendszilárd elemének, a parlamentben sértetlenül meg kell maradnia.

A választói jog.

A választói reformról Lukács László ezeket mondta:

— Ez a kérdés teljesen megérett és a

legrövidebb idő alatt elő fogom terjeszteni a kormány választójogi javaslatát. Akkor azután vitatkozhatunk arról, mennyiben vagyunk demokraták és mennyiben magyar hazafiak. Könnyen meglehet, hogy mi szintén körülbelül ugyanolyan eredményre jutunk, mint Andrássy gróf.

Nemsokára meggyőződhetik a közvélemény, hogy javaslatunkban eleget teszünk a demokráciának és a joggal féltett nemzeti álláspontnak egyaránt.

Végül kijelentette, hogy többség nélkül nincs kompromisszum s a többséget sem letörni, sem lealázni nem engedi. Azzal zárta be nyilatkozatait, hogy a kormány készen áll a békére.

— De készen kell állanunk a harcra is — mondotta — azoknak az érdekeknek biztosítására, amelyekért harcolunk. A külső politikai helyzet sötét felhői azt parancsolják minden magyar embernek, hogy szálljon magába és hagyja el a politikai spekulációt s csak az ország jövőjét tartsa szem előtt. Mi nem a magunk kedvéért csinálunk politikát, hanem teljes tudatában vagyunk annak, hogy missziót teljesítünk. Békét és rendet kell teremtenünk s vissza kell adnunk a nemzetnek legfontosabb és legbecesebb instrumentumát a parlamentet.

Mennyi lesz a közköltő emelés?

A költségvetés tárgyalása a tanácsban.

Tegnap folytatta a városi tanács Nagyvárad város jövő évi költségvetésének tárgyalását. A tanács mindent elkövet, hogy a főszámvevő által kimutatott 13 százalékos közköltő emelést leszorítsák, ha nem is teljesen, de legalább néhány százalékra.

A délelőtti tárgyaláson élénk vita volt a felett, hogy a már megszavazott nagy alkotásoknak, amelyekre körülbelül 6 millió korona költsön kell, az annuitását beveggyék-e a költségvetésbe, ami által óriási emelkedést érne el a kiadási tétel. Ezek a létesítmények: a munkás lakások 63000 korona, a vágóhid 973,000 korona, honvéd tűzérőltanya 3.000,000 korona, a velencei part rendezése 50,000 korona, a néptüdő 120,000 korona, a csillagvárosi iskola 40000 korona. Különösen Lukács Ödön tanácsnok forszírozta, hogy ezeknek az annuitását mind vegyék fel. A tanács tagjai azonban függőben hagyták a dolgot.

Délután folytatták a tanácskozást.

Revízió alá vették az eddigi tanácskozások folyamán eszközölt leszállításokat és emeléseket, szemben a főszámvevő összeállításával s konstataáltak, hogy a személyzetiéknél 62,882 korona leszállítást eszközöltek. A kiadásokat csak három tételnél emelték, mindössze 1160 korona összeggel. Ezek között van a bölesöde 160, a Mensa Akadémica 300 koronával.

Az összes leszállítások tehát 61722 K tettek ki.

A városi átírási díjak bevételét 100,000 koronával állították be, a főszámvevő ellenzésével szemben.

Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi árak urai és női divatcikkekben, óriási választék keztyűk, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok fehérneműek és kézimunkákban.

A közköltő alapjául szolgáló állami adó összegét magasabbra vették, ami megfelel a valóságnak, ami által szintén mintegy 30000 koronával javult a helyzet.

Végre is annyira jutott a tanács, hogy a főszámvevő által kimutatott 203,450 K hiánnyal szemben, már csak 34733 K volt a hiány, amit 2 és fél százalék közköltő emeléssel lehetne eloszlatni.

Azonban ez még nem a végleges eredmény, mivel igen sok kérdést függőben hagytak s ezeket még újból tárgyalni kell. Így az összes személyzeti kérdések, fizetésjavítások iránti kérelem, stb. a mai tanácsban lesz elintézve.

Előreláthatólag 5 százalék közköltőemeléssel fejezi be a tanács a költségvetés tárgyalását.

Érdekes eredménye még a tanács tegnapi tárgyalásának, hogy a csatornázási alap költségvetését letárgyalta és sikerült ezt úgy összeállítani, hogy a jelenlegi 2 és fél százalék csatornázási adó marad meg, holott a főszámvevő a 2 százalékot 7 százalékra javasolta felemelni.

EGY NAPOS jogászriakancsok.

Egy fogadás és annak viharos következményei.

Országos szenzáció született és halt meg tegnap Nagy-Váradnak őszi esőtől lucskos főutcáján. Annyira szenzációsnak látszott ez az ötlet, hogy az egyik délutáni lap még délelőtt külön kiáltvánnyal sietett világgá ereszteni, délután pedig vezércikkben, továbbá négy hasábos közleményben s egy cicerós hirben tenyerelt bele a dologba.

A szenzációs kultúresemény a következő stádiumban állott délután 4 óráig:

Az Uj Nagyvárad kiadóhivatalában megjelent Bustea Kornél jogszigorló és Scharf Miksa VI. éves joghallgató és kijelentették, hogy ők készek kiállni az utcára s mint a lap rikkancsai, a lapot árusítani.

A redakció tagjait rendkívül meglepi a vállalkozás modern, bátor szelleme. A legnagyobb örömmel veszik tudomásul a két fiatalember nagystilű elhatározását. Kérdésekkel ostromolják őket, akik egy útésre a legérdekesebb emberekké lettek.

— Mégis mi indítja az urakat ez érdekes elhatározásra?

Erre a kérdésre az Uj Nagyvárad szerint így feleltek a jogászok:

— Jogászberek vagyunk, akik a törvények tiszteletében nevelkedtünk — mondta Scharf — s azt kell látnunk, hogy az alkotmány legbiztosabb garanciáit sorra rugják fel Magyarországon. A sajtószabadságot szinte konfiskálják...

— Már a rikkancsrendelet megjelenésekor elhatároztuk, hogy ha megakarják foj-

tani a sajtószabadságot, mi állunk ki az utcára — vágott közbe Bustea. Mi ketten öt éve együtt vagyunk, együtt lakunk, a gondolkozásunk is egy. A szándékunk megérlelődött, de vártunk, hallgattunk.

Azt hisszük itt az ideje, hogy becsülettel felajánljuk szolgálatunkat a sajtószabadság védelmére. Mi így gondoljuk...

És még délelőtt kiállították számukra az Ideiglenes igazolványt, amelynél fogva ők az Uj Nagyvárad c. lapot a város területén árusíthatják.

Hire fut a városban.

Mikor már hivatalos formája is el volt intézve a dolognak, akkor egyszerre megjelent a kirakatban a nagybetűs szenzáció.

Ma délután az Uj Nagyváradot jogászok fogják árusítani.

Az emberek türelmetlen kíváncsisággal tolongtak a kirakat előtt. Ujságírók szalagáltak föl a dékánhoz, hogy meginterjúvolják: mit szól hallgatóinak ehhez a teljesen modern vállalkozásához...?

A dékánt azonban nem találták az akadémián. Keresték a jogászok is, akik a két elnök vezetése alatt izgatott hangon tárgyalták a különös elhatározást. Az ősi „jogászyűlés”-ben Erdődi cukrázda heves gesztusok kíséretében tiltakoztak az ellen, hogy közölök valaki rikkancsnak ajánlkozott volna.

Felkeresték az Uj Nagyvárad kiadóhivatalát, ahol megtudták a két jogász nevét.

Erre rendkívüli gyűlést tartottak, amelyen megszövegezték a tiltakozást és ezt kitétték a cukrázda kirakatába.

A kávéházakban is nagy érdeklődve néztek az első jogászkikkancsok megjelenése elé.

Délután 4 órakor

azonban még nem jelentek meg. A dolog kezdett rejtélyessé válni.

Többen fölkeresték őket Rákóczi-uti lakásukon. Itt aztán kiderült, hogy nagy erkölcsi akadály van a dolognak.

Ugyanis Bustea Kornél tartalékos kadet s bizalmasan értesítették, hogy ha kiáll az utcára lapot árulni, feljelentik és ez tiszti rangjába kerülhet. Ez tartotta vissza a fiatalembereket. El is ejtették az egész tervet s elhatározták, hogy sorra járják a reggeli lapokat s elmondják, hogy tulajdonképpen

egy fogadásról van szó, amelynek 200 korona összegét ők a Jogászkórágyak javára szánták.

Fogadtak egy uri emberrel, hogy ők lapot árulnak az utcán egy napig. Ámde a tervet keresztülvinni lehetetlenség, mert az egyiknek tiszti rangjába kerülne. S így kénytelenek lemondani róla.

Igy is történt. Azonban hogy még se legyen az illető lap hirdása merő álszenzáció, hát esti fél 6 órakor valóban kimentek a Rákóczi-utra egy-egy köteg ujsággal. Azonban a lapot ingyen osztogatták s így nem valami nagy hasznot hajtottak a liberális sajtónak.

HUMOR.

*

IGAZA VAN.

Az esketési szertartás vége felé közeledett. A mama kétségbeesetten sirt, a menyasszony is törülgette bájos szeméit. Az egyik nyoszolyólány szintén rákezd a pityergést.

— Miért sir? — kérdi gyöngéden a vőfélye. — Hiszen nem maga esküszik.

A nyoszolyólány lehujtó tekintettel méri végig a vigasztalót.

— Igaza van — mága ostoba

*

KITANULT.

— Gratulálok, mondja az ügyvéd a vádlottnak, a kit egy egész napon át hiába fakgatott kereszt-kérdésekkel az ügyész. Ilyen pompásan kibujni a legveszedelmesebb kérdések elől — ehez zseniálítás kell.

— Óh, az egész szót sem érdemel, feleli a vádlott. Későn szoktam hazamenni és hozzá vagyok szokva, hogy a feleségem kérdéseire feleljek.

*

ALAIPOS GYANU.

Elemér: Édes Jolánka, maga az-első nő, a kit életemben megcsókoltam.

Jolánka: No, nem látszik ezen a téren — kezdőnek...

Elemér (dühösen): Hát maga honnan tudja, mi a különbség a kezdő és a gyakorlott közt!?

*

ROSZ KORCSMA.

A Hortobágyon keresztülroboz a gyorsvonat. Este van, az étkezőkocsi ki van világítva. Két jubás csöndesen heverész a gyepen s nézi az elrobogó vonatot. Megszólal az egyik:

— Hát az mi?

Szünet. A másik kellő megfontolás után ráfelel:

— Resteláció.

Ujabb szünet. Az első megint kérdi:

— Miféle az a resteláció?

Harmadik szünet.

— Olyan úri kocsmá. Urak isznak benne pukánós bort.

A gyorsvonat már régen messze jár. Egyszer csak jó félóra múlva felsőhajt az első:

— Nem jó lőhet, ha abból az úri kocsmából kidobják az embőrt...

*

MEGHITT BARÁTNÓK KÖZT.

— Mondd csak, Lola, ismeri a vőlegényed a te éveid számát?

— Ismeri — részben,

Vadász czipő

különlegességek kizárólag

Aranyi

cipő áruházaiban

RÁKÓCZI-UT 13.

Telefon 512. Telefon 512.

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

Rákóczi-ut, 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

PÁLFFY BÉLA.

A Népszövetség mai ünnepélye.

Hosszas hallgatás után ismét megjelenik és felszólal Nagyvárad közönsége előtt Pálffy Béla.

Elég csak ennyit jelezni: — sokkal jobban ismeri Nagyvárad keresztény közönsége Pálffy Béla egyéniségét, hogysen őt még be kellene mutatnunk.

Ellenkezôleg: a fiatalságában is olyan impozánsan erős Népszövetségnek nem lehet szebb sikerefmost, működése kezdetén, mint-hogy Pálffy Béla eljön és a Népszövetség táborában szól Nagyvárad közönségéhez.

Az a gyönyörű szónoki tehetség, mellyel Isten Pálffy Bélát megáldotta, talán sohasem volt szükségesebb, mint éppen napjainkban.

Világézetek harcát vivjuk s ebben a küzdelemben a krisztusi igazság ellen sorakozik minden, a mi a gyöngéket megtántoríthatja. Ellenünk van a pénz óriási hatalma. Hogy csak Magyarországon maradjunk: itt a pénz nagy többségében egyenesen a keresztény gondolat kipusztítására tör. Ellenünk van a sajtó óriási hányada. Ellenünk sorakozik a hazugság, a gyűlölet, minden aljas szenvedély. A keresô pályák egész sorát elhódítják elölünk. Mi pedig csak nézzük, hogyan pusztulunk, veszünk, hogyan hullunk szét oldott kéve módjára.

Férfiak kellene, a kikben legyen hatalom, hogy ezeket a széthulló kévákat átka-rolják, összekössék, összetartásra neveljék. A kik felébresszék a mélyen szunnyadó keresztény önértetet, hogy tudjunk és akarjunk valakik lenni ebben az országban, melyet mi tartottunk meg ezer éven át magyarnak és kereszténynek.

Erre hivatott vezéri tehetség Pálffy Béla is.

Rendelkezik a szó bűvös hatalmával úgy, mint kevesen. Meg tudja győzni az ingadozókat, hogy hiába vonul fel ellenünk a pokol minden kapuja, nem törheti le Krisztust, nem törheti össze a keresztet. Pálffy Béla úgy tűnik fel előttünk, mint egy magyar clairvauxi Bernát, a ki tömegeket tud megmozgatni a szó hatalmával.

És még inkább a keresztény igazságok erejével.

Pálffy Béla első sorban pap. Katolikus pap hivatásból, a ki nem ismer szebb feladatot, mint az Ige hirdetését. Ha kilép a küzdôterre az ő ragyogó szellemi fegyverzetében mindig az Ur fölként szolgálja ő, a ki nek első gondja a lelkek gondozása. Innen benne az a mélységes vonzódás a lelki tisztasághoz. Aki őt apró, ártatlan gyermekek, kis tanítványai közt látja, el nem tudja képzelni, hogy ez a jóságos, szelid arcu pap tud villámokat is szórni és bálványokat dönteni. Pedig hogy ehhez is mennyire ért, azt nagyváradai működése alatt elégszer bebizonyította, de megmutatta Békésmegyében is nem kisebb ellenféllel szemben, mint Áchim András. Békésmegye gyűlésein Áchim András terro-

rizmusát, melytől pedig mindenki reszketett, Pálffy Béla törte meg s ezzel valósággal lidérenyomás alól szabadította fel a megyét. Pálffy Béla fölényes és kegyetlenül bátor föllépése egyszerre zavarba hozta a görög parasztkirályt, aki a mint egyszer legyőzetett, régi hatalmát semmiféle erőszakoskodással vissza nem tudta többé szerezni.

Említem még Pálffyban a kuruc magyart, a ki magyar vérei boldogulásán szívet és testtel dolgozik. Említem a kitűnő író, a kinek e lapban megjelent cikkeit ma sem feledték? Említem a szellemes társalgót, a ki Nagy-Várad társadalmi életének mindenütt központjában állott? Minek? Hiszen még mindnyájan úgy érezzük, mintha csak tegnap váltunk volna el tőle s mikor ma ismét megjelenik körünkben, meg vagyunk róla győződve, hogy a lelke mindig itt volt velünk, nehéz harcokat vivó nagyváradai katolikusokkal — és hisszük, hogy a további küzdelmekben is első lesz ő velünk mindig gyakrabban, mindig bensőségesebben.

A mai népszövetségi értekezlet a főgimnázium dísztermében lesz megtartva a következő műsorral:

1. Megnyitó ének, előadja a *Kath. Legényegylet* dalárdája.
 2. A Népszövetség gyakorlati tevékenysége, előadja dr. Papp Károly.
 3. Rudnyánszky Gyula: A kereszt, szavalja dr. Popity János.
 4. Dominus vobiscum, szónoki beszéd, tartja Pálffy Béla.
 5. Fr. Behr: Honvagy az Alpesekekhez. Zongora és hegedű-kettős. Előadják Bór Erzsike és Pásztor Dezső.
 6. Záróének, előadja a *Kath. Legényegylet* dalárdája.
- Kezdetre fél ötkor. Belépti-jegyűl a meghívó vagy a népszövetségi tagsági igazolvány szolgál.
- Belépti díj nincs, de a Népszövetség céljaira a legesekélyebb adományokat is köszönettel fogadják.
- Este fél 9 órakor a Rimanóczy-szálloda külön termében társas vacsora.

Andrássy Gyula Budapesten
Gróf Andrássy Gyula, a ki az utóbbi időkben gróf Batthyány Lajos vendégeként Ikerváron tartózkodott, vasárnap este visszaérkezik Budapestre.

Az Alkotmányt
megveheti naponra, vagy előfizetheti, ugyazintéa az „Élet”, „Nagyasszonyunk”, „Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t a Hegedüs Hirlapirodában Rákóczi-ut 5 — Telefon 1301.

GÖRÖG OLGA automobilkalandja.

Mint mondani szokás, az ünnepelelt diva elegáns mozdulattal belibbent a nagy piros autóbba s a következő pillanatban továtűnt a kék füstfelhőben.

Délután két óra volt, szomoruan bágyadt őszidélután. A Limonádé ezredes próbája eddig tartott s a művésznők fáradtan, éhesen, száraz torokkal rohantak le a sötét zongorateremből az utca napfényére.

S ekkor támadt a legfáradtabb művésznőnek: Görögék Olgájának — így hívják a színház körül — az a bizarr ötlete, hogy:

— Gyerekek, most azért is menjünk el egy kicsit autózni.

No és az ilyen bizarr ötletek a legkedveltebbek a színház tájékán. Nyomban akadtak partnerek s két perc múlva már együtt volt a kis kompánia: két színész, egy színész és egy újságíró.

Kisurrantunk a városból s tíz perc múlva már tul jártunk Biharpüspökin. Pirosrá festett arccal kacagtuk az elmaradó parasztko csikat. A gép félelmes gyorsasággal röpült s a hölgyek nagy, nehéz kalapja néha ijedten emelkedett fel az alányomuló szélroham alatt.

Már közel jártunk Biharhoz. Elöttünk egy karsu urlovas trappol s mikor éppen elrohanunk mellette, Görög Olga gyönyörű paradicsommadár tollu kalapját lekapja a szél s az ügető ló lábai elé sodorja.

Két hamisítatlan sikoly sivit föl, a nők felugranak, a sofför egy hatalmas hátbavágást kap s mig mi jó messze meg tudunk állani, azalatt a karsu lovag már fel is emelte a veszedelembbe jutott drága kalapot.

Gyalog hozta felénk. Roppant resteltük a dolgot, Görög Olga összeborzolt aranyzóke haját igazgatta.

— Micsoda blamázs... Nem tudott maga előbb megállni.

Az ismeretlen mosolyogva nyujtotta át a kalapot.

— Ha megengedik... H. M. földbirtokos vagyok.

A feszes formások után csakhamar kacagás között mesélgették el a kis baleset részleteit.

— És ugye most nem veszik rossz néven, hogyha meghívom Önöket, hogy legyenek a vendégeim.

Egy pillanatra eszünkbe jutott a kialakított autóbér, a váradai lakásokban már kihűlt ebéd — de a sofför már indított is.

Megálltunk egy barátságos, sárgafalu falusi vendéglő előtt. Minden olyan szépen, gyorsan ment. Egy negyedóra múlva már ebédeltünk jó forró Maggi nélküli levest, paprikácsirkét s lekváros derejét. Még pezsgő is akadt.

Néha Nádasival összenéztünk. De aztán láttuk, hogy a sofför is egész nyugodtan ebédel, hát mi is megnyugodtunk.

Ebéd alatt tudtuk meg, hogy a mi urlovasunk mindennapos színházi ember s lelkes tisztelője Görög Olga csodaszép hangjának.

A legkedélyesebb hangulatban telt el az idő egészen 4 óráig. Közben panaszra jött két paraszt asszony, hogy mi eltapostuk a libáikat. Megismerték a piros autónkat.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba
josoknak, székzsorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűviz

Az elrontott gyomor
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Nem tudjuk miképpen történt, de egyszer csak elmennek az ablak alatt s alázatosan beköszönnek:

— Kezeiket csókoljuk

A vendéglős ezeket a libákat is felszámította az ebédszámlába.

A bőkezű mecenástól a mielőbbi kedves viszontlátás reményében váltunk el. S azóta Görög Olga rejtélyesen zárkózott életű lett. Hideg, komor őszi délutánokon és szabad estéin nem lehet azóta őt látni a színház körül sétálgatni, ozsonnázni sem jár a kaffeéba.

S a Kossuth-utcai palota második emeletén az ő két ablakuk azóta minden este derűsen fényes.

Zongorák, pianinók és harmóniumok
legszolidabban vásárolhatók és bérelhetők :-:

RUGÁN
zongora termében Szent János-
utca 6. szám.

..HIREK..

Az ünnepek új rendje.

A kath. templomokban ma délelőtt hirdetik ki az ünnepek új rendjét. X. Pius pápa rendelete értelmében ugyanis 1913 január 1-től kezdve nyolc eddigi ünnepnapon nem lesznek kötelesek a hívek misét hallgatni és ezeken folytathatják a hétköznapi munkájukat.

Ezek *Karácsony, Husvét, Pünkösöd* másodnapja, *Urnap, Gyertyaszentelő, Gyümölcsoltó Boldogasszony, Kisasszony* és *Sz. László* napja.

Az Egyház természetesen továbbra is megtartja ezeket az ünnepeket is. A templomokban lesz ezután is ünnepélyes szent mise, prédikáció, litánia, csak halálos bűn terhe alatt nem kötelezi a híveket az ünnep megtartására.

Ellenben továbbra is megmaradnak hivatalos ünnepeknek *Karácsony, Husvét, Pünkösöd* első napja, *Aldozó Csütörtök, Ujév, Vizkereszt, Péter és Pál* napja, *Nagyboldogasszony, a Szeplőtelen fogantatás* ünnepe, *Mindenszentek* — és mint nemzeti ünnep *Szent István* napja.

*** Az adótörvények utmutatója ingyen.** Az újévkor életbelépő új adók körüli eljárást igen kevesen ismerik, pedig az mélyen érinti az összes adókötelesek érdekeit. Hogy az adózó kereskedők és iparosok kellő tájékozódást szerezzenek, a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara az összes tudnivalókat egy füzetbe foglalva, több ezer példányban kinyomatta s ingyen bocsátja a közönség rendelkezésére. Erre nézve a kamara a következő értesítést teszi közzé: A

kamara kiadásában megjelenő s az új adótörvények népszerű ismertetését tartalmazó füzetek elkészültek s azokat hozzánk fordulóknak hétfőtől kezdve díjtalanul bocsátjuk rendelkezésére. Nagyvárad, 1912. október 26. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: dr Moskovits József elnök, dr Oláh Béla fogalmazó.

*** Halálozás.** Részvétellel értesülünk a súlyos csapásról, mely *Csatáry István* és *Csatáry József* nagyvárad tekintélyes kereskedőket édes anyjuk: özv. *Csatáry Istvánné* szül. *Braun Mária* halálával érte. A 70 éves köztisztviselőben állott matróna már régen súlyos betegségben szenvedett. A temetés holnap, hétfőn, október 28-án délelőtt 11 órakor lesz a Teleky-utcai 60. sz. háztól, az engesztelő sz. miseáldozat pedig kedden reggel 9 órakor lesz bemutatva a Sz. László templomban.

*** Jelentkezések a karácsonyi vásárra.** Köztudomásu dolog, hogy az Ipartestület előjárósága elhatározta, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából, a város iparossága részére karácsonyi kiállításos vásárt rendez. Miután ennek létesítése a jelentkező iparosok számától függ s a rendezés nagy előrelátást és helyes intézkedést igényel, ismételt felkérjük iparos tagtársainkat, hogy a kiállításos vásáron való résztvételüket minél előbb, legkésőbb f. hó 30-ig az Ipartestület hivatalánál bejelenteni, szíveskedjenek. Tisztelettel az ipartestület elnöksége.

*** Az állami iskolai gondnokság új tagjai.** *Hlatky* Endre főispán a nagyvárad állami iskolai gondnoksághoz *Bőszörményi Gézá*t, dr *Mártonffy Bogdánt*, dr *Gerő Sándort* és *Beczky Lajost*, a megalakulástól számított hat évnek hátralevő tartamára gondnoksági tagokul kinevezte.

*** A városi villamostelep adója.** Nagy-Várad város villamos művére a nagyvárad kir. pénzügyigazgatóság a jövedelem utáni állami adót vetett ki, még pedig visszamenőleg is. A város ez ellen felebbezéssel élt s mivel az alsó fórumok a felebbezést elutasították, az ügy a közigazgatási bíróság elé került. Mint értesülünk, kilátás van rá, hogy a kérdés a város javára dől el, amennyiben a közigazgatási bíróság a város felebbezése folytán a bizonyítási eljárást elrendelte.

*** A nyilvános könyvtár heti forgalma.** A nyilvános könyvtárban 742 látogató volt az elmúlt héten; még pedig:

Vasárnap	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Összesen
82	81	105	112	116	83	153	742

A látogatók között volt 537 diák, magánhivatalnok 66, kereskedő 52, joghallgató 17, iparos 15, masamód 14, óvónő 8, gazdasz 6, talmudista 3, gyógyszerész 3, hírlapíró 1, theológus 1. A 742 látogató 764 művet olvasott; ezek közül irodalmi mű 44 százalék, tudományos munka 36 százalék és folyóirat 20 százalék.

*** A népszövetségi cimtár** jövő hét első napján sajtó alá kerül. Szíveskedjenek azok a csoportvezetők, a kiknél a cimtár részére neveket előjegyeztek, a címeket és begyűlt összegeket legkésőbb október 27-ig *Székely Lajos* jegyzőhöz juttatni. Azok a népszövetségi tagok, kivált iparosok és kereskedők, a kik nevüket, foglalkozásukat és lakásukat az 1600 példányban megjelenendő cimtárba közzé akarják tételni és e végből még nem jelentkeztek, legkésőbb okt. 27-ig még mindig jelentkezhetnek. A cimtár foglalkozási csoportok szerint fogja feltüntetni a jelentkező népszövetségi tagok nevét és lakását s mivel a cimtárt a népszövetségi naptárhoz mellékelve minden népszövetségi tag megkapja, ez a legalkalmasabb és legolcsóbb mód a hirdetésre. A név, lakás és esetleg telefonszám közzététele csak 30 fillérbe kerül. A cimtárba csak népszövetségi tagok vétetnek fel, mert a cél: a tagok összetartását fokozni, a figyelmet egymás támogatására felhívni.

*** Megszűnt járvány.** Vedresábrány községben fellépett kanyaró járvány megszűnt. A járási főszolgabíró tegnap jelejtette be az alispánnak és kérte a tankötelesekre elrendelt óvintézkedések megszüntetését.

*** Kongreganista ünnep Debrecenben.** Urak budapesti Mária kongregációjának debreceni kolóniája ma, vasárnap délelőtt fél 9 órakor, a Theresiánium kápolnájában *Bús Jakab* Jézustársasági atya, prézes és dr *báró Barkóczy Sándor* cs. és kir. kamarás, min. tanácsos, prefektus közreműködésével tagavató ünnepélyt tart. Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Október 26-án, este 8 órakor ismerkedési estély az Angol-királynő fehér termében.

2. Október 27-én a) fél 9 órakor szent mise.

b) mise alatt közös szent áldozás, melyen a nem tagok is résztvehetnek.

c) szent mise után tagavatás.

3. Fél 10 órakor közös reggeli.

4. Délben egy órakor közös kongregációi ebéd a Theresiániumban.

*** Mennyit áldoznak a városok a népkönyvtárakra?** A népkönyvtár fiatal intézmény hazánk területén; mindössze 15 éves; nem csoda tehát ha fölkarolásának eszméje nem iródott még be a nép legszélesebb rétegeibe. Az országos tanács hatáskörébe tartozó népkönyvtárak közül 500 terjesztette be évi jelentését s ezek közül csupán 30, tehát az egésznek egyhatod része részesül némi községi segélyben. Első helyen áll (ki hinné?) *Hódmezővásárhely*, mely 1250 K.-t fordít népkönyvtárakra; mindjárt utána *Nagy-Várad* város következik, amely 800 K. évi segélyezéssel kívül négy könyvtárnak ingyen helyiséget, fűtést és világítást biztosít, ami felér kb. megint 1200 K.-val s így a népkönyvtárak segélyezése terén *Nagy-Várad* első helyen áll az egész ország területén. Ugyancsak 800 koronát ad e célra *Mezőtúr* városa, míg a hatalmas *Temesvár* az ő 600 koronájával csak e kis alföldi falu után következik. Majd *Kassa* és *Ujvidék* jönnek sorra

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült rendelőimet, hogy asztalos műhelyemet

Rimanóczy-utca 12. szám alá

helyeztem át. Megköszönve az eddigi szives pártfogásokat, kérem azt a jövőben is fentartani. Szolid és jó munkáért jótállok. Mély tisztelettel maradok

Pál Sándor,

asztalos mester.

500—500 koronával; aztán egyszerre leesik a századok numerusa 170 koronára Huszt városában; Tiszafüred már 130 K, míg Beregszász és Besztercebánya 100—100 koronával szerepelnek. 100 koronán alul maradnak a következő községek: Felsőőr 80 K, Genes 75 K, Aranyosmarót, Mohács, Nagykároly, Sopron 50—50 K, Libetbánya 40 K, Hodrusbánya 30 K, Gács és Tótpelsőc 20—20 K, Felsőbánya 12 K, Erköbölkut, Galgutta, Kékkő, Nagybélic és Szelece 10—10 K, Garamkelecsény 6 és végül Kistapolcsány 5 koronával. De hol vannak Debrecen, Szabadka, Keskemét, Fegyverhaza, Szolnok, Szatmár, Pécs, Szombathely, Szekesfehervár, Kolozsvár s a többi magyar városok? Ne is beszéljünk Magyarországon többi 16,000 községéről. Sok-sok tennivalója van még a mi népünknek. Kultura kell a magyaroknak és nem — háboru.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Tiszántul kiadóhivatala ez uton fejezi ki hálás köszönetét azoknak a népszövetségi lelkes tagoknak, a kik a keresztény sajtó terjesztése körül fáradoztak és fáradoznak s már eddig is, oly rövid idő alatt váratlanul nagy eredményt értek el. Kéri a kiadóhivatal az összes előfizetőket, terjesszék tovább is a lapot ismerőseik körében, szükség esetén csak a Tiszántulban hirdessenek és csak olyan üzletekben vásároljanak, a melyek a Tiszántulban hirdettek.

* **A homorogi dobáló szellem.** Nagy-Váradon már letűnt a dobáló szellem korszaka, ellenben annál nagyobb kultiválásnak örvend a falun, többek között *Oláhomorogon*. Itt Szabó Pál gazda hétfőn az istállóba ment ki, mikor egy kő homlokra talált. Mikor a dobáló kutatására indult, az utca ajtóban egy másik kő repült el füle mellett. Ezt még egy egész csomó kő követte. A gazda végre is a konyhába menekült a kőzár elöl. Eppen a konyha ajtóban volt, mikor egy negyedrét téglá zuhant a fejére. Az újabb ütéstől eszméletlenül rogyott össze. Másnap és harmadnap megismétlődött az eset. Az épületet vasvillás emberek őrizték, de a dobálást nem tudták megakadályozni. Végre is a csendőrséghez fordultak. A csendőrök tegnap *Pojnár János* 21 éves legény személyében el is fogták a dobálót. *Pojnár* bevallotta, hogy bosszúból dobált.

* **Az iparoktatási bizottság ülése.** Nagyvárad város iparoktatási bizottsága tegnap ülést tartott a városházán, *Láng József* elnöke alatt. Az ülésnek két érdekesebb tárgya volt. A nagyvárad kerületi munkásbiztosító pénztár a hivatali helyiség részére házat akar építeni s e célra a jelenlegi tűzoltórtánya területéből kér 1200 négyzetmétert. Mivel a tűzoltórtánya helyére az iparpalota van terelve, a városi tanács azzal tette át a kérelmet, hogy nyilatkozzék, jut-e hely az iparpalota telkéből a munkásbiztosítónak. A bizottság a kért terület átengedését nem javasolta. — A másik tárgy *Buday Alajos* polg. iskolai tanár kérelme, amelyben egy gyermekjáték készítő kézügyességi tanfolyam részére 100 korona segélyt kér. A tanfolyamon különösen az iparos tanócok téli tanfolyamának hallgatói vénének részt, heti három órában. Az apró gyermekjátékok árából 25 százalék a tanfolyam költségeire, 50 százalék a tanulók közötti kiosztásra és 25 százalék a tanfolyam vezetőjének jutna. A bizottság egyhangulag megszavazta a 100 korona segélyt. Apróbb ügyeket tárgyaltak még.

* **Találtatott** egy fehér, nyakán egy folttal, kölyök uszkár kutya. Atvehető *Balázs Miklós* fényképésznél Szigligeti-utca 8. szám.

* **A Hazai Általános Katonai Biztosító Részvénytársaság** működését immár megkezdette. Foglalkozik az életbiztosítás minden módozatával. Vezetősége: *Bolgár Ferenc* v. b. t. tanácsos, elnök; *Gergely Tódor* az Első Magyar Általános Biztosító társaság igazgatója, *Horváth Elemér* a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, *Libits Adolf* udvari tanácsos. Vezetőtársa *Havas Miksa*. A társaság irodája a Hazai Általános Biztosító Társaság főügynökségénél van.

* **Rajtakapott zsebtolvaj.** Tegnap reggel, a Kispiaetérén *Fehér Mártonné* sz. *Kutron Mária* napszámosnő, aki *Kiss Lajos* népiárus körül forgolódott, annak elfoglaltságát kihasználva és egy őrizetlen pillanatban annak zsebébe nyúlt azzal a szándékkal, hogy pénzt kilopja. Terve azonban nem sikerült, mert *Kovács István* rendőrellenőr tetten érte és előállította a rendőrségre, hol előzetes letartóztatásba helyezték és ellene a bünvádi eljárást folyamatba tették.

* **Letartóztatott soffőr.** *Stern Sándor* soffőr még e hó 7-én délelőtt 11 óra körül *Körözs-utca* 22. szám alatti bérelt lakásán *Mácsán Juliánna* pincérlánnyal közös elhatározással öngyilkossági kísérletet követtek el. *Stern Sándor* egy 7 mm. forgópisztolyból előbb többször rálőtt *Mácsán Juliánna*-ra, majd a fegyvert maga ellen fordította, mindketten megsérültek. A mentők a biharmegyei kórházba szállították be. *Stern Sándor*t, aki a napokban felgyógyulva távozott a kórházból, tegnap a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és ma átkíséri a kir. ügyészséghez.

* **Községi utjavítás.** *Szalárd* község egyik útja olyan rossz karban van, hogy majdnem teljesen lehetetlen a járás rajta. A képviselőtestület már több ízben akarta ez utat javíttatni, de mindig voltak olyan tagjai a képviselőtestületnek, akik a régi állapotbani megtartás mellett foglaltak állást. *Tóth Mihály* szalárdi birtokos végre már megunt a sok huza-vonát és felajánlotta az utépítéshez szükséges anyagot. A képviselőtestület azonban ezt csak úgy fogadta el, ha a többi utak javításához is fogja adni *Tóth Mihály* az anyagot. A képviselőtestület ezen határozatát megfélembették. A vármegye közgyűlése legutóbb tartott ülésében megsemmisítette ezt a határozatot a községnek és kötelezte az ut felépítésére. A különös gondolkodású képviselőtestület ebbe sem nyugodott meg, hanem megfélembezte a törvényhatóság véghatározatát. A vármegye alispánja a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztette fel az iratokat elbírálás végett.

* **Halálfa.** *Sarkad*, Biharmegye egyik legvirágzóbb nagyközsége. Kővér, televény földjéből a boldogság virágai sarjadnak ki s a község egyszerű népe gondtalan vidámsággal aratja le az esztendő termését. De a Halálnak is aratása van *Sarkadon*. Miért? Miért? A Halál szfinksze nem felel, csak a krónikás állapítja meg s szomorúan rideg tény, hogy *Sarkadon* rövid idő alatt tizenkét ember lett öngyilkos. Mindannyian egyszerű, primitív lelkű halandói voltak az életnek, munkások, dolgozók, akiknek igényei nem kalandozhattak túl a saját kis életük határain. És mégis dusan burjánzik az öngyilkosság csirája *Sarkad* népe között. Az már nem hat a szenzáció meghatározó erejével, ha az iparos-osztály tagjai, vagy a városi élet légkörében megromlott eszeléleány existenciák dobják el maguktól az életet, de amikor az őstermészet piros arcú fia, akik életének — úgy hittük — szilárd alapja a megelégedettségéből sugárzó boldogság, akkor valami új titok szenzációját kell, hogy sejtse az, akit még érdekel a mások sorsa. A tizenkét öngyilkos közül talán kettő

volt a szerelem halottja. A többiek halála mögül rejtelmesen és bántóan vigyorog felénk valami szörnyű nagy titok réme. És valamennyinek háttérében ott áll ez a kor, mely repülőgépre ülve emelkedhetik a felhők fölé, csak a lelket hagyja kielégítetlenül lent, a sárban.

* **Meghívó.** A Katholikus Legényegylet ifjúságával Nagyváradon 1912. évi október 27-én zártkörű táncvizsga-bált rendezek, melyre a n. érdemű közönség szíves pártfogását kérem annál inkább, mert külön erre meghívók nem lesznek kibocsátva. A rendezés tánczokon kívül bemutatom növendékeimmel a Magyar társalgót sarkantyúval, Tündérek fátváltanczát görögtűz mellett és végül a spanyol király küldönce táncát spanyol ruhában dobszó mellett. E táncokat még senki sem mutatta be itt s így már érdekességénél fogva is elsőrendű lesz az estélyen. Maradok mély alázattal *Herlitska Nándor*, okleveles tánc-tanár.

* **Eltűnt hivatalos iratok.** Nem valami nagy dologról van szó, de elég jellemző arra, hogy miképpen vesznek el a hivatalos iratok, egyik hatóságtól a másikhoz való vándorlás közben. *Rosenfeld Albert* kövesdi illetőségű epileptikus beteg kérvényt adott be az élesdi járás főszolgabírájához, melyben kérte, hogy a betegségét az országos betegápolási alap terhére gyógyíttathassa. Az élesdi járás főszolgabírája még ez évi április 19-én beküldte az iratokat a vármegye alispánjához, ahonnan május hó 12-én visszaküldték pótlás végett. Ez iratok azonban nem érkeztek meg az élesdi főszolgabíróhoz. Legalább is ezt bizonyítja az élesdi főszolgabírónak, az alispán augusztus 24-én kiadott rendeletére október 5-én tett jelentése. Az alispán erre október 15-én ismét felhívta az élesdi járás főszolgabíróját, hogy kutassa az „elveszettnek látszó” iratokat hivatalában. Az élesdi főszolgabíró tegnap ismét jelentette, hogy az iratokat nem kapta meg. Hát hol vannak az iratok?

* **Vadász urak figyelmébe.** A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését válasszon nálam eszközölje. Óriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények egy külföldi mint belföldi löporral készültek a legpontosabban készíttve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többbe fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporáruda Telefon 269. Tanoncok felvételnek. *Ladányi József* puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x **KIADÓ 3 szobás lakás, évi bér 600 korona. Kálvária-u. 23. P. G.-nél.**

* **Jóízlésű ember** kávé, teát, rumot, cukorkát és tea süteményt, csakis a **FIUMEI kávébehozatalnal** vásárol *Rákóczi-ut*, *Bazár-épület*. Telefon az egész megyére **637.** sz.

x **Uj ipartelep.** Szántó Dezső nagyvárad i mulakatos impozáns modern gépekkel felszerelt gyártelepét a *Rulikovszky-uton* a n. érd. közönség szíves figyelmébe ajánljuk mielőbb megtekintés végett. **Lásd a hirdetést is.**

* **Faiskola kiárusítás.** A Biharmegyei Gazdasági Egyesület a gyümölcsfa- és diszfa-iskoláját az év folyamán felosztotta, minélfogva a faiskolában levő összes csemetefák, vadon-cok, valamint diszcserjék az év őszén igen méltányos árak mellett kiárusítatnak. Felhívjuk ennélfogva a gyümölcsfák és diszcserjéket vásárolni szándékozókat, hogy ezen kedvező alkalmat használják fel s szükségleteiket fedezzék a Biharmegyei Gazdasági Egyesület faiskolájából. Megkeresések a Biharmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalához (Nagyvárad, Bunyitayliget) intézendők. A faiskolában kapható fák és cserjék jegyzékét az egyesület titkári hivatala az érdeklődőknek szívesen megküldi.

VOSZKA

czípoi és csizmái
mérték szerint hirnevesek.

Cégt. Ifj. VOSZKA FERENCZ
Telefon 11—33.

Népszóvetségi tagoknak 10 százalék kedvezmény.

x **Magy. kir. szab. osztálysorsjáték milliója.** Az a már szinte elmaradhatatlan jelző, hogy „a legkedvezőbb esetben“ egy millió nyerhető az osztálysorsjátékon, immár nem jelző, hanem valóság! Az október hó 23-án megtartott utolsó húzásán a XXX. sorsjátéknak a Török A. és társa budapesti főelárusító által négy negyedben eladott 103,881. számú sorsjegy szerencsés vevői nyerték a 400,000 koronás főnyereményt, melyre a 600,000 koronás jutalom is esett, úgy hogy ezzel a sorsjeggyel egy millió koronát nyertek. A nagyközönség e sorsjegyeket úgy elkapkodja, akár csak a mindennapi kenyeret, úgy hogy mind egyik új sorsjátéknál már az első húzási nap előtt jóformán minden sorsjegy vevőjére akadt. Ezt az eredményt a sorsjáték szerzőjének kedvező nyeresi esélyének, valamint annak a példásan pontos üzleti szellemnek köszönheti, mely a közönséggel immár 16 év óta megkedveltette a sorsjegyeket és megerősítette az irántuk való bizalmat. A most következő XXXI. sorsjáték I. osztályának húzása november 21-én kezdődik.

* **A német, francia és angol nyelvekben** tökéletes kiképzést nyerhetnek legalább középiskolai műveltséggel bíró egyének a Rose-rendszerű nyelviskolában (Bémer tér 1. szám). Beiratkozás mindenkor. Tandíj óránként és személyenként 1 korona 50 fillér.

x **TUZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszentet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

x **Kossuth-utca 6.** számú ház Körös felőli oldalán 3 szoba, fürdő-szoba és mellékhelyiségekből álló modern emeleti lakás november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál.

x **Azonnal kiadó három szoba és fürdőszobából álló lakás, Kaszárnya-utcán MIKUSSAY-nál.**

x **Karaguly E.** úri szabó-üzletét november hó 1-től Rimanóczy-utca, Guttmann-házba helyezte át.

* **Uj Lexikon.** Révai-féle (eddig 5 kötet jelent meg), továbbá mindenféle könyvek Benkő Artur Rákóczi-uti könyvkereskedésében. Antiquar könyveket jó áron veszek.

x **Ungváry Gergely** könyv- és papirkereskedése Nagyvárad, **Rákóczi-ut** (Orsolya-zárda). Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, **szépirodalmi és ifjúsági** könyvekben, valamint **legújabb művészi lapokban.**

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén **két szoba** s **mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó.** Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Tanulót

fizetéssel felvesz a

Nagyvárad Tisztviselők
Fogyasztási szövetkezete.

x **Aszódi** olcsó karácsonyi vásárja **Kossuth utca Sas-palota.** A helyi és vidéki mélyen tisztelt vevőközönség b. tudomására hozom, hogy friss déli áruim megérkeztek. Vidékieknek szállit póstán Magyarország bármely állomására a közkedvelt **Aszódi-csög.** Elsőrendű datolya, malaga és füge, óriás tiroli maroni, olasz mogyoró és cocusdió, mézédés narancs és érett citrom, remek cukrozott déli gyümölcsök, bámulatos szép és kitűnő ízű thea-sütemények, legnemesebb fajú kínai theák, valódi angol és francia rumok igazán meglepő olcsó árért. Dús választék **karácsonyi és ujévi** cukorkákban, nagyban és kicsinyben. Állandóan friss pörkölt zamatos kávé 8-féle vegyületekből, melyből próbarendelést méltóztatassanak tenni. Kiváló tisztelettel: **Aszódi Mihály** trieszti kávé és thea közvetlen behozatala, cukorka és déligyümölcs nagykereskedő. Telefonszám egész megyére 635. Fiók telefon 1016. Fióközlet **Cukorka Király** Kert-utca. — **Csokoládé Király** Rákóczi ut. Telefon 610. — Gerbeaud cukorkák és sütemények friss minőségben.

x **Kosztolányi Ferenc és neje** okleveles massőr és vizgyógykezelők, kiváló szak-képzettséggel ajánlkoznak. **Rákóczi-ut 28 sz.**

Valódi **Amerikai** és **Chas-sala** cipők, legjobb **Bor-alino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szereshetők be.

Joghallgatók! Ügyvédi vizsgára készülők! ügyvédi vizsgára, alapvizsgára, szigorlatokra saját érdeklükben **Dr Kállay** jogi szemináriumát követően készülnék **Budapest, IX. Lónyai-utca 18 b.** (Calvin-tér mellett).
Telefon 125—38 Telefon 125—38.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután: Cornevillei harangok, este Limonádé ezredes.
Hétfő: Limonádé ezredes.
Kedd: Limonádé ezredes.
Szerda: Limonádé ezredes.
Csütörtök: Judit (bemutató).
Péntek délután: Molnár és gyermeke, este: Judit,
Szombat: Judit.
Vasárnap délután: Asszonyfaló, este: Koldusdiák.

Limonádé ezredes. Zajos sikerű színházi estét ígér a Limonádé ezredes mai bemutatója, olyat, amelyet egy szenzációs ötlettel tarkított modern operett csak írhat. A színház művész-gárdája pompás szerepekhez jutott a darabban. Horváth Mici, Lónyai Piroska, Kabos, Görög Olga és az egész ensemble olyan pompás előadást produkálhatnak, amely a fővárosi előadásokhoz méltó keretekben mutathatja be a kiváló operett szépségeit. Legjobb kritika az operetről az, hogy a berlini Lustspielhausban egymásután háromszázszor került színre. A vigjátékot Harsányi Zsolt, a kiváló író alkalmazta magyar színre. Az át-dolgozás pompásan sikerült és ennek kö-

szönhető az óriási siker, amelyet a darab a Király-színházban aratott. Méltán illeszkedik a darabhoz Vincze Zsigmond pompás, fül-bemászó muzsikája, amely csak úgy ontja a kedves melódiákat.

Cornevillei harangok. Vasárnap délután a búbajos muzsikájú operettet, a Cornevillei harangokat tüzte ki előadásra a színház igazgatósága. Hatalmas énekszerpe lesz a darabban Pongónak, a színház gyönyörű hangú baritonistájának. Az operett-ensemble ebben a darabban érte el eddig legfrappánsabb sikerét.

Hebbel Inditját mutatják be esütörtökön este a Szigligeti-színházban. A nagyhatású dráma előadása a színház egész személyzetét foglalkoztatja s nagy előkészületeket tesznek, hogy a világhírű darab tökéletes előadásban kerüljön bemutatásra.

Ne hagyja magát félrevezetni!

Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges partfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN.**

IRODÁLOM

A „**Vasárnapi Ujság**“ október 27-iki száma képen és szövegben rendkívül gazdag és változatos tartalommal jelent meg. **Szendéné Dárday** Olga eredeti regénye, **Barrie** fordított regénye mellett **Szóllósi** Zsigmond-tól közöl e szám pompás novellát, **Csegey** Gusztávtól verset, **Szép Ernőtől** cikket, **Juszkó** Béla kiváló rajzait a háborus Kelet-ről, eredeti konstantinápolyi fényképfelvételeket a mozgósítás napjaiból, **Massányi** Ernő cikkét az átlátszó hadi repülőgépekről, stb.—A „**Vasárnapi Ujság**“ előfizetési ára negydeyre öt korona. Megrendelhető a „**Vasárnapi Ujság**“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

Élet e. képes heti folyóirat október 27-ik számában **Márki** Sándor, a jeles történetíró írja le II. Rákóczi Ferenc rodostói otthonát, **Újhelyi** Nándor cikkez a monarehia külső politikájáról és a balkáni háborúról, **Jákó** János a magyar tragédiákról. Elbeszéléseket **Toma** István hosszabb novelláján kívül irtak **P. Abrahám** Ernő és **G. Miklós** Ilona. Verseket találunk **Lampérth** Gézáról, **Kiss** Menyhértől és **Sik** Sándortól. Ezenkívül gazdag illusztrációk és a rendes rovatok teszik elevenné az **Elet** legfrissebb számát.

EGYESÜLETEK

Adományok az iparostanoncok ifjúsági egyesületének. **Lukács** Ödön iparokt. biz. elnök, **Szűcs** Izsó iparisk. igazgató és az ifjúsági egyesület tanár vezetői felhívást bocsátottak ki a munkaadókhoz, a szülőkhöz és az emberbarátokhoz és azok támogatását kérték. E felhívásra a napokban a következő adományok érkeztek: **Grünwald** Jenő 5 korona. **László** malom r-t 10 kor.

Zboray Gyula 4 kor., vasöntőde r-t 5 kor., Stepper Ottó 10 kor., Sonnenfeld Adolf 5 kor., Lévai István 1 korona, Adria-malom rt. 10 korona, ifj. Sonnenfeld József cég 3 korona 90 fillér. Ezen adományokért hálás köszönetet mond az egyesület vezetősége.

NYILTÉR

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikvitelben szajpadlás nélkül is készít **kitünő hirt** nevű

Fogtechnica

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fezete Sassal szemben

Még ez nem létezett soha!

Ami — K 150-be kerül szabóüzletekben
Az ma — K 68-ért kapható legyen.
Ami — K 160 került
Az ma — K 80-ért kapható legyen.
Ami — K 190-be került
Az ma — K 94-ért kapható legyen a

TESZLER-féle üzletben.

Az alábbi részletezések szerint: Egy finom télikabának való kelme és összes hozzávaló kerül:

K 38—
munkadíj K 30—
összesen K 68—

Egy finomabb télikabát kelme és összes hozzávalóval kerül:

K 46—
munkadíj K 34—
összesen K 80—

Egy egész finom valódi télikabát kelme és az összes hozzávaló kerül:

K 58—
munkadíj K 36—
összesen K 94—

Egyben ajánlom a m. t. vevőim figyelmébe a dusan felszerelt raktáramat. Női koszmű kelmek minden lehető színben u. m. kék, fekete, szürke és drapp divatos színekben, amelyek mélyen leszállított árakban kaphatók, ugyszintén az öltönyszöveteket rendkívül olcsón bocsájom rendelkezésére nagyrabecsült vevőimnek. Kérem ezen alkalmat kihasználni és egy próbabevásárlást eszközölni, míg a készlet tart. Tisztelettel

Schwartz Kálmán.

Zöldfa-utca 21. sz.

IGAZSÁG SZOIGÁLTATÁS

A nagyváradai fogtechnikusok.

Megirta a Tiszántul annak idején, hogy a hatósági orvosok feljelentést tettek hat nagyváradai fogtechnikus ellen, mert fogorvosi teendőket végeztek. A járásbiróság három fogtechnikusot el is ítélte 40—40 korona pénzbüntetésre, azonban az ítélet ellen felebbezéssel éltek. Így került az ügy a nagyváradai kir.

törvényszék felebbviteli bírósága elé, amely Mille Mihály táblabíró elnöklete alatt tárgyalta a fogtechnikusok dolgát. A törvényszék felmentette a fogtechnikusokat azzal az indokolással, hogy az újabb rendelet szerint a vizsgázott fogtechnikusok foghuzással foglalkozhatnak. Így a feljelentés semmis.

TÁVIRATOK

A biboros államtitkár névnapja.

Róma, okt. 26.

Csütörtökön Rafael főangyal napján, Merry del Val biboros államtitkár névünnepe alkalmából küldötttségileg jelentek meg a vatikánban a biborosok, a prelátusok és a diplomáciai kar, hogy a biboros államtitkár előtt szerencsekívánataikat tolmácsolják. Olaszországból és a külföldről számos üdvözlő távirat érkezett.

Kegyelem Jukicsnak.

Zágráb, okt. 26.

A hétszemélyes tábla és a horvát országos kormány együttes előterjesztésére a király megkegyelmezett Luka Jukicsnak a halálbüntetését életfogytig tartó fegyházra változtatta át. Ma délelőtt tíz órakor hirdették ki a kegyelmet Jukicsnak és még ma átszállítják a lepoglavai országos fegyházba, a hol élete fogytáig marad.

Károly Ferdinánd felesége grófnő lesz.

Bécs, okt. 26.

Udvari körökből jelentik, hogy a király Károly Ferdinánd volt királyi heregnek feleségét, Cuber egyetemi tanárnak leányát bárónői rangra fogja emelni. Már az esküvő után, amely a király beleegyezése nélkül külföldön történt s amelynek következtében a királyi hereg lemondott katonai rangjáról és kivált a királyi családból, szó volt arról, hogy a királyi hereget belátható időben legalább részben rehabilitálni fogják.

Üszküb bevételét megerősítik.

Belgrád, okt. 26.

Kirkilissze visszafoglalását hivatalosan még nem jelentették. Ellenben délután 6 órakor külön hivatalos kiadványban erősítették meg Üszküb elfoglalását. Az idegen konzulok a szerb trónörökös elé jártak és védelmet kértek.

Görögök visszavonulása.

Konstantinápoly, okt. 26.

A török csapatok széles vonalban szorítják vissza a görögöket. Ma az arkai úton, továbbá Szkvina mellett és a grivabói magaslatokon voltak összetűzések. A görögök minden hadállásukat kénytelenek voltak feladni. A törökök kezébe sok hadszer került.

Kossuth nyilatkozata.

Budapest, okt. 26.

(Saját tud.) Kossuth Ferenc ma a B. H. számára nyilatkozott Lukács László intervjújáról. Kijelentette, hogy az ellenzék nem hajlandó olyan elnök alatt parlamenti munkát folytatni, aki ellen általános az ellenszenv. Sem vele, sem a kormánnyal sem ezek megbizottaival többé nem tárgyalnak, míg ez a rezsimit tart. Az ellenzék pedig egységes megállapodásra jutott a választójog tekintetében is. Teljesen demokratikus lesz és megvédi a magyarság supremáciáját is.

Fényképező gépek

mindenféle kellékekkel.

Lorgnettek, hő- és lazmerők legnagyobb választékban. Javitások elvállaltainak

PETRY ÁRPÁD

óras- és látszerész

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Tarsoly és Riáztó mellett a Riman czy palotával szemben

Telephon (vidékre is) 181 sz.

KÖZGAZDASÁG

A moratorium Szerbiában.

Röviden már említettük, hogy Szerbiában törvényben mondták ki a moratoriumot, amíg a háboru tart, nem fizetnek semmiféle követelést.

Ez közelebről érdekl Magyarországra kereskedelmét, mert különösen az ország délvideki városaival eléggé kifejlett kereskedelmi összeköttetése van Szerbiának.

A moratorium kihirdetésére vonatkozólag a szerbiai kamara a következő átiratot intézte a nagyváradai kereskedelmi és iparkamarához:

A nemzeti skupstina a moratoriumról szóló törvényt elfogadta s a király Ő Felsége szentesítette.

Ez a törvény, mely által a polgárjogi fizetmények mindaddig felfüggesztetnek, míg országunkban ismét normális viszonyok uralkodnak, nem polgáraink hitelképtelenségének, hanem az uralkodó politikai viszonyoknak, különösképen pedig az ottomán birodalom magatartásának következménye, melylyel a mi Törökországban lakó fajrokonainkkal s Szerbiával szemben viseltetik. Ekként nem tekinthető az másnak, mint ideiglenes célszerűségi intézkedésnek.

Minthogy hazánk a török hadsereg mozgósítására a szerb haderő mozgósításával felelt, polgáraink a zászló védelmére behívtak, mihez képest hitelkötelezettségeiknek eleget nem tehetnek.

Ily körülmények között hazánk gazdasági életében teljes mozdulatlanság köszöntvény be eszközöz kellett folyamodni.

Miután azonban polgáraink azon állam polgáraival is üzleti összeköttetésben állanak, amelyet a t. kamara kereskedelmi és ipari ügyekben képvisel, megkeressük a t. címet, hogy kerületének azon cégeit, me-

lyek hazánk polgáraival üzleti viszonylatban vannak, alkalmas módon értesíteni sziveskedjék, mikép a normális viszonyok be-következte után polgáraink üzletbarátaikkal szemben fentálló kötelezettségeik teljesítését haladéktalanul megkezdik.

Amde tekintettel arra, hogy a gazdasági élet intenzitásának teljes helyreállta a rendkívüli körülmények után azonnal nem remélhető s a rendes szabályok, sem a lejárati határidők, sem a fizetmények szempontjából pontosan nem érvényesülhetnek, tisztelettel kérjük a t. kamarát méltóztassék a moratórium elrendeléséről szóló hirdetésében kiemelni, hogy a szerb kereskedők abban a reményben vannak, mikép üzletbarátaik követeléseik realizálása alkalmával az események hatása alatt velük szemben méltányosságot fognak tanusítani.

Alulírott kamara ugyanis úgy véli, hogy a méltányos eljárás a beköszöntött kritikák időben egy a szerb kereskedőknek, mint külföldi üzletbarátaiknak is elsőrendű érdeke.

A szerb kereskedő világ háláját a jövőben nem csupán az üzleti összeköttetés erősítése útján, hanem hitelkötelezettségeinek lelkiismeretes és pontos teljesítése által fogja kifejezésre juttatni.

Abban a meggyőződésben, hogy a t. kamara kérelmünket nagybecsű jóindulatába fogadja, vagyunk már most a legőszintébb köszönettel: *Wlad J. Zonitek* s. k. titkár, *Riznitek* s. k. elnök.

Élelmiszerek szállítása a honvédség részére. A nagyváradai magyar kir. honvéhadapródiskola parancsnoksága az 1913. évi január hó 1-től december hó 31-ik napjáig szükséges hus, zsír, kenyér, liszt fűszer és gyarmatárak, tej, szárászfőzelékek stb. szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Pályázati határidő 1912. november hó 14 és november hó 15. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a nevezett hadapródiskola gazdasági hivatalában a hivatalos órákban megtekinthetők. Nagyvárad, 1912. október hó 26. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara: dr. Moskovits József elnök, dr. Oláh Béla fogalmazó.

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb elfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Oszták hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közuti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—
Salgótarjáni kőszén	—	713.—
Rimamurányi	—	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

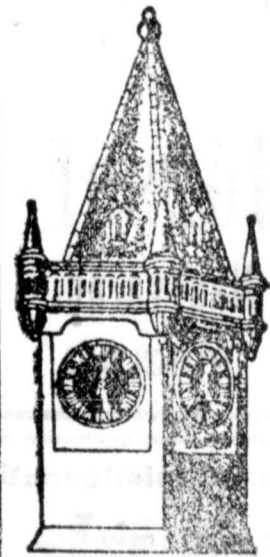
SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

Egy katolikus. Mióta »főur« egy zs. pénzmokk? A mióta a báróságot is szabott áron mérik. Azóta a meggazdagodott zs.-k két csoportba tartoznak: vagy már bárók, vagy még csak lesznek bárók. A kéreztett egyén is a »lesznek bárók« közé tartozik s előlegül sorozták a »főurak« közé. Nem kell nagyon komolyan venni: ott is csak olyan »főur« lesz, mint a többi főuri hitsorsos. Ha lesz.

A római követség tárgyában igazán nem tudunk felvilágosítással szolgálni. Talán a szanmarinói konzullal tévesztették össze. A szanmarinói konzul t. i. Mór. Tiller Mór.

H. N. Hogy miért igyekeznek egyes lapok a Népszöveget agyonhallgatni s miért említették meg a mai ünnepélyt is úgy, hogy még a szereplők nevét is kihagyták: az a nyilvánosság előtt bajosan volna őszintén fejtegethető. A csoportvezetők legközelebbi értekezletén ez is szóvá lesz tehető. A katolikus akciót megpróbálták agyonütni, ledorongolni; nem sikerült. Most agyon akarja hallgatni egyik-másik ujság. Ez is egy érv a mellett, hogy keresztény ember, csak keresztény lapot pártoljon.

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak. TÖBBEVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra. Saját ház.

Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru legjutányosabban kapható. Mindennemű termények vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi: Takarékpénztár Részv.-társ. aruosztály.

Telek-utca 3-ik szám, Telefon 172.

Haninics megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz-szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrány-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad társasági betéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyósámai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyósámai hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít hazákra és földbirtokokra.

Hajhullást,

zsiros és sötét haját.

e kellemetlen jelenségeket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetenkint 1-2-szer megmosuk a haját és tejbőrt

fekete fej

jegyü

ibolya-

sampunnal

és tölváltva

fekete fej jegyü

Kátrány-sampunnal.

A tej korpamentes lesz, a haj tömött és fényes, a ritka haj tömöttnek látszik!

Az a siker, a melyet a mindenütt ismert és kedvelt fekete fej jegyü kátrány-sampun napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész sor kétes értékű utánzatot hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védőjegyre. — Fekete fej jegyü kátrány-sampun enybe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utánzatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett kihullását idézik elő.

Sampun a fekete tejjel eredeti osomagcskákban 30 fillérért kapható minden gyógyszer-tárban, drogériában, illatszert- és szappanüzletben és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparatum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Faisztl Ferenc, Budapest, VI., Mozsár-utca 12.

a honnan közölni fogják a legközelebbi elárúsító címét vagy 2.40 K előzetes beküldése ellenében bérmentesen küldenek 3 osomagcskát. Utánvételei való küldésnél 35 fillérrel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 37.

„Styria-Universal“

Képviselek kerestetnek! **Kötőgépek**

megmunkálnak **finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen.**

Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is.

Styria-Kötőgépgyár, Graz, III.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

Savoy-szálloda

Budapest, VIII., József-körút 16

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák. Kiváló étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezése elfogadjatik.

Estén-kint

KURINA SIMI

birneves cigányprimás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ

Szives pártfogást kér

SZABÓ TIVADAR,

tulajdonos, a „Nemzeti Kaszinó“ v. tiszteletvezetője és a „Deli“ v. főpincére.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalata

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamos világítási és erőátviteli házi-telefon **csengő berendezéseket.** Motor és dinamó tekercselések és szakszerű javítások. **Izléses kivitelű csillárok**at rajzszerint készít és átalakít. **Éjjeli ügyeletes szolgálat.**

Telefonszám 1192.

Tisztelettel értesitem a nagydemű közönséget, hogy **Csengeri-utca 21-ik szám** alatt saját házamban, egy a mai kornak mindenképen megfelelő

= épület és =

műbutor asztalos

műhelyt létesítettem.

Elfogadok: előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben, továbbá templom, iskola, gyógyszertár és kávéház berendezéseket kelő jártassággal. Rajzzal és költségvetésekkel ugy helyben, mint vidékre készséggel szolgállok. — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gaál József

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

Központi fűtés

alacsony nyomású gőz- és melegvíz fűtések. Szelelő berendezések. Központi melegvíz készítő telepek. Száritó telepek mindenféle célokra. Eredeti

Meidinger-kályhák.

Meidinger töltő-, szellőző- és szabályozó kályhák és kaloriferek. Folytonéghő (Dauerbrand) kályhák. Legolcsóbb fűtés. A hideg beálltával egyszer kell befűteni és egész télen át ég. — A szobákban kellemes meleg.

EISLER és VÉRTES

Meidinger-kályhák gyára.

Budapest, VI., Andrásy-ut 41

Fey Rezső

műbádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 21. szám.

TELEFON 532.

TELEFON 532.

Készít udvari ragymentes **closetteket vízöblítéssel.**

Angol-closett berendezést, víztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblítéssel.

Mindennemű épület- és díszbádogos munkát. Világnyerő gépekkel berendezve.

Francia tűzhelyek!

egyedüli gyártója:

Vajnovszky József

épület- és műlakatos mester

Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 27. sz. alatt

Telefon 11-37.

Telefon 11-37.

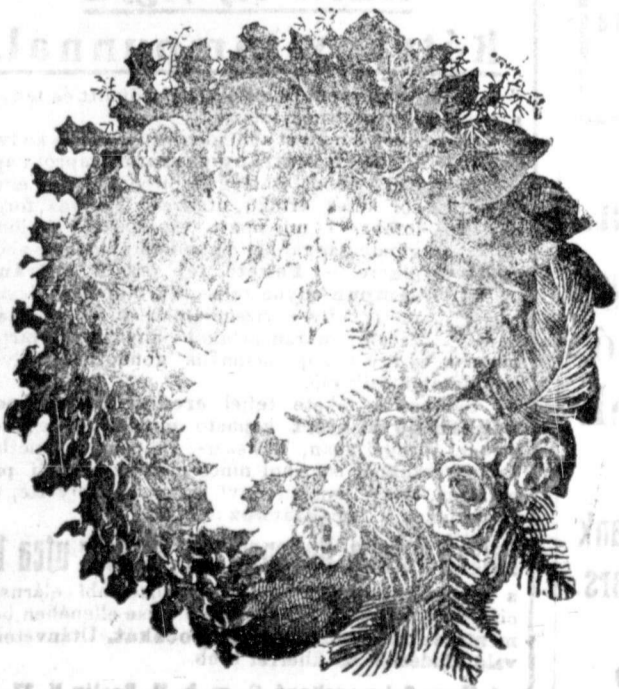
Meg van!! az asszonyok öröme!

Nem kell többé mérgeledni, csekély tüzelővel gyorsan lehet sütni és főzni, **régi tűzhelyeket (sparhelt) át lehet olcsó pénzért alakítani.** Háztulajdonosok, mérnök és építész uraknak **aranyengedmény.**

Továbbá minden néven nevezendő lakatos munkák jutányos árban.

Meghívás esetén házhoz jövök.

Vidéki levelekre válaszolok.

Saját üzletemben készült **mindszenti**

koszorúk

nagy választékban, olcsó árak mellett. Egyedül nálam kapható összerakható

sirlámpák

darabja 30 és 50 fillér.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

Palásthy Gyula

Szent János-utca 4. sz.

(Kispipával szemben)

Helyi és vidéki telefon 995. sz.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításokat, csatornázásokat szakszerű kivitelben, szolid árák mellett. Nedves falak a legújabb találmány szerint teljesen szárazra alakítjuk át felelősség mellett.

Szives megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.
Saját ház. Telefon 1118.

Kiadó üzlethelyiség

Rákóczi-u. 9.

Értekezhetni a nagyváradai tisztviselők fogyasztási szövetkezetében.

LENGYEL JÓZSEF

épület- és disz. ü-bádogos, vízvezeték-, fürdőszoba- és szagtalan angol klozet berendező elfogad

házak, tornyok, kastélyok

állandó jókarban tartását

Költségvetéssel úgy helyben, mint vidékre díjtalanul szolgál.

Bádogos és szerelő telep:

Beöthy Ödön-utca 78. sz.

Helyi és vidéki telefon 338 szám.

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árában. Használt gumik a legmagasabb árában megvételnek.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsóausztria, feltalálója a

WILHELM-FÉLE TEÁNAK.

Hogy én a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatáért, melylyel a Wilhelm-féle tea az én

fájdalmas reumatikus szenvedéseimet

megszüntette és ezért azoknak, kik ezen rettenetes betegségbe estek, ajánlom a tea használatát. 4 heti használat után nemcsak teljesen megszűnt a fájdalom, hanem dacára annak, hogy már 6 hét óta nem iszom a teát, az egész testalkatrzsem megjavult. Én meg vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló betegségben szenved, ezen tea használata által a feltalálót, Wilhelm Ferenc urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streifeld grófnő
főhadnagy neje.

Ára csomagonként 2 K, 6 csomag 10 K.

Hol gyógyszerárban s drogériában nincs, direkt küldés!

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árában. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Hallatlan olcsó árban szállít!

Nemes Károly

épület- és műbútor-asztalos
N.-Várad, Beöthy Ödön-utca 47.

Ebédlő-,
háló-,
konyha-,
cseléd- és
előszoba

berendezéseket. Író-asztalok igen jutányosan kaphatók.

Épület munkákra költségvetés díjtalan.

Levelekre válasz.

Özv. Schmidt Gyuláné

könyvkötészetét a régi Apolló épületből

Rákóczi-ut 16. sz.

alá helyezte át, amire felhívjuk a n. é. közönség becses figyelmét. Tan-
könyvek bekötése, olcsón s gyorsan készítettnek el.
Becsés pártfogást kér

özv. Schmidt Gyuláné

VAVEK FERENC

üzletvezető.

Igen jó keresetre

tehetnek szert nők csipke-horgolással. Forduljanak választékos béléggel ellátott levélben a

Magyar Háziparfejlesztő vállalatához Déván.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s
Szacsvey-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

MEGÉRKEZTEK
a Haycint és
tulipán hagymák!

Krepp és selyem papiros minden színben.

Halottak napjára Cycáslevelek.

Capvirág fehér 1 kg 4-5-8 kor. Színes 10 kor. Praeparált díszlevelek és füvek. Különféle viaszok virágok.

Szagmentes, tiszta jó fővő lencse, borsó, babok, köleskása, mák, dió és madármagvak.

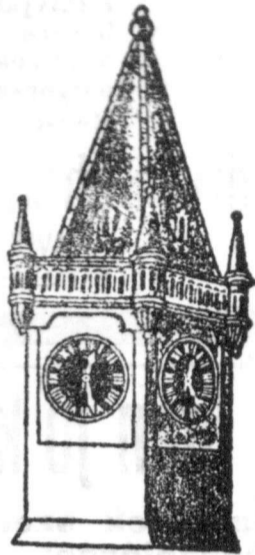
Dell'orto Károly,
Nagyvárad.

Mezey Dezső

toronyóra készítő

Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra
készítő telepe.
Olcsó árak, több
évi jótállás.
**Villanyerő
berendezés.**

Kivánatra árjegyzéket
bérmentve küld

„Varázsfuvola.”

Bárki egy óra alatt meg-
tanulhat rajta játszani.
A „Varázsfuvola” rend-
kívül kelemes, 20 acél
trombitahanggal és 4
erős bőgővel van ellátva.
Diszes kivitelben, kotta-
füzettel, dalokkal, tokkal,
ajándékkal együtt csak
4 korona.

Csakis Vagner „Hang-
szer-Király” ország-
szerte elismert legol-
csóbb hangszeráruházá-
ban kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyors-
javító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru,
cserép, fedéllemez, gipsz, nád,
csatornázás, aszfaltozás stb.

Rondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

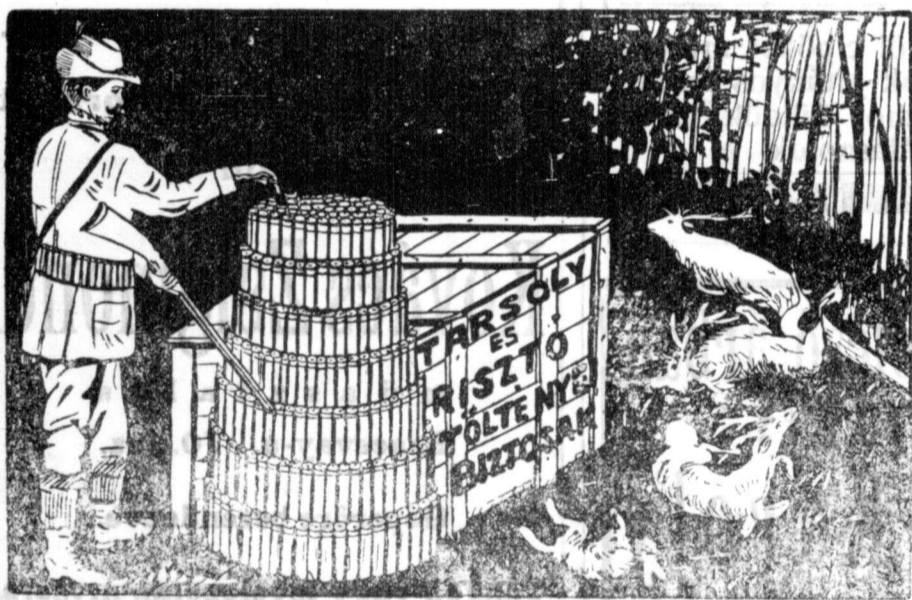
„NIGRIN”

a legjobb cipőkrém az egész világon
Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

**M. kir. lőpor-áruda
Vadászfegyverek
Revolverek
Vadászati felszerelések**

Eredeti Valtersdorfi töltények
TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.

Vasszerkezeti gyár.

**ABLAK-REDÖNYÖKET
NAGYVÁRADON KIZÁRÓLAG
SZÁNTÓ-DEZSŐ
KÉSZIT-MŰLAKATOS TELEP.**

Lakatos műhely.

SZÁNTÓ DEZSŐ első nagyváradai redőnygyára.

Értesítem a t. közönséget, hogy műlakatos ipartelepemet és redőnygyáramat a Szent János utcáról, **Rulikovszky-ut 30. szám alá** (bejárat a honvéd laktanya mellett) egy direkt ezen célra épített és mereteiben még eddig városunkban nem létező gyárhelyiségembe helyeztem át. Redőny gyártmányaim: Esslingeni ablak faredőnyök, gördülő acél bolti redőnyök, (rollók) napellenző ponyvák, Jalousiák, damaszt és vászon redőnyök a legkiválóbb minőségben. Felvállalok az épület és műlakatoság keretébe tartozó összes munkákat, u. m.: vasszerkezetek, vasrácsok, épület vasalások, biztonsági vasajtók, kiváló minőségű tűzhelyek és ajtócsukókat stb. Szállítások vidékre a leggyorsabban. Redőny javítások szakszerűen eszközöl-
tetnek. Javítási munkák telefon hívásra.

Tisztelettel

Szántó Dezső.

TELEFON: 491 SZ.

TELEFON: 491 SZ.

Legolcsóbb bevásárlási források!

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvante!

Imrek Károly

épület és műbutorasztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapított 1895-ben.

HA A KOSSUTH-

utczába vezeti útja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és hímző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgyközönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

Hallatlan

olcsó árban készít Piski Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utca

sarok, Schvare Farkas-féle házban.

Fő a kézi mosás!

A ki erre reflektál, hívja meg **MESZÁROS Mária** gőzmosó és vegytisztító intézetét, házhoz elküld és haza is szállít. Szarvas-tér és Liget-utca sarkán. Levelekre azonnal válasz.

Telefon 67.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Geza és Ts-nál **Rákóci-ut**

Telefon. 630.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és mulakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pánznunket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

Czukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Molnár János cukrász

Kolozsvári-u. 50.

Keresse föl Haás Simon

rövidáru férfi- és női divat-üzletét Szent János-utca 46. gyógyszer-tár mellett,

hol hallatlan olcsó

árban lehet vásárolni.

A „Nagyvárad Torna Club“

Clubhelyisége Kolozsvári-utca 50. szám alatt

a Varga féle Magyar Király kávéházban.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Estétkint Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabíróságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak tudással a legpontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legbiztosabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. úri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Szántó Dezső

első nagyvárad

REDÖNY-

GYÁR Rul.kovszky-ut

TELEFON 491.

Csoda elárusítás!!!!

Partiba vettem, szőnyeg, ágy és asztal garnitur, rumburger vászon, se-lyem és csipke dolgokat.

Felárba árusítom.

Löwinger Márton

versenyruháza Kert-u. 1. sz.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktáron. TELEFON 1038. szám

Haus Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyszere- léseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakiparos.)

NAGYVÁRAD,

Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint úri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Taroly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban

Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjá- vító, vas és rézüntőde

NAGYVÁRAD,

Sánc-utca 22. sz.

Mayer Lajos

kárpitos és díszítő **GYÁR-U 1 SZÁM.**

Elvállal minden e szak- mába vágó munkát jutányos árban. Levelező- lap meghívásra azonnal jövök. Állandóan kész- munka kapható.

A NOVEMBERI költőzködésekkor a legelőnyösebb

HIRNEM és FIA

államossági vállalatához fordulni

Kossuth Lajos-u. 16 sz

Nagy esillárraktár.

Telefon 10-54.

Telefon 10-54.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett kábes és köszörűdeje Kert-utca, 4 szám.

Elvállal mindennemű speciál köszörüléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lö-nyirő gépet, zsillette és min- dentéle más borotvák köszö- rülését pontosan eszközli.

Moly irtó szerek

rovarpör, poloska tinktura, s többféle háztartási cikkek parket beeresztő viaszok kaphatók **VADÁSZ ALBERT** „Angyal” drogueriában **BÉMER-TÉR.**

Fotbal cipők, gumi térdvédők, dresszek a legolcsóbban kaphatók

Lefkovits és Kácsér

Zöldfa-u., cipő, kalap és uridivat áruházában.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készit

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költség- vetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Reisinger József

mechanikai gép és fegy- verjavító műhelye

Sas palota zöldfa passzáz,

a hol a legprecízebb esztetga és gépmun- kák készülnek.

Nagyváradai Templomüvegfestészet Üvegcsiszoló és Tükörárúgyár R.-T.

TELEFON
11-64.

Nagyváradon, Gerliczi-utca.

TELEFON
11-64.

Üvegcsiszolás
Üvegvésés
Üvegbetétek
Kirakatbetétek
Üvegedzés

Öntött tükrök
Coll-tükrök 2. mm. vastag
Polirt, és finn tükrök
Fagontükrök

Fémkeretezés
Réz, nickel foglalatok
Diszüvegezés
Üvegfestészet
Homályosítás

tábla és tükörüveg nagyraktár

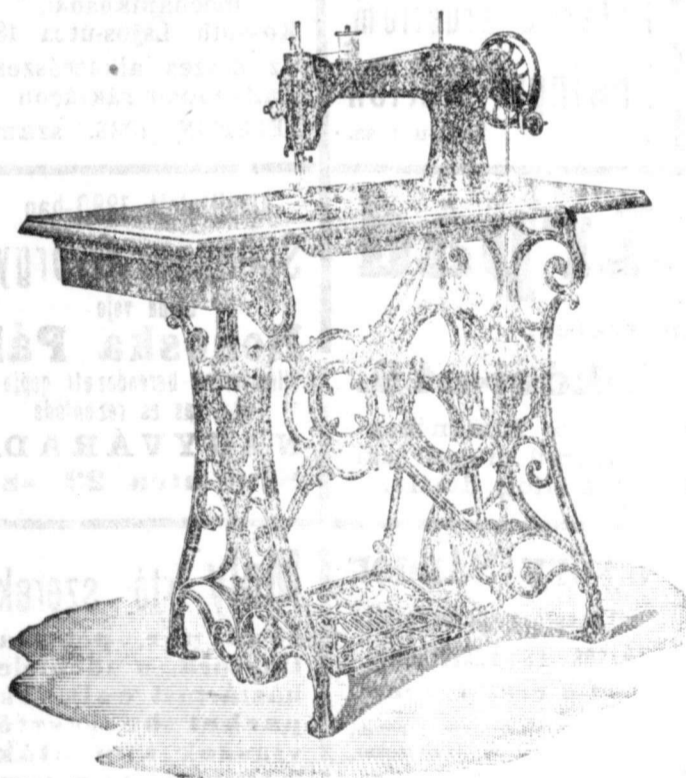
Opalescens és színes üvegek.

Kirakattlvegek

Épületüvegezés

Rajzokat és tervezéseket díjtalanul végezzük
Arjegyzéket és árajánlatot bérmentve
Szállítunk az ország bármely részébe

Amerikai üvegmozaik épülethomlokzatok ki-
képzsére. Hajlitott tükörüvegek.

Telefon 245. sz.

Telefon 245. sz.

Kalenda János

cégnél Nagyváradon
a Szent László-teren
legjutányosabban beszerezhetők mindennemű

Varrógépek

Gramofonok
Kerékpárok

Vadászfegyverek és vadászati kellékek óriási választékban; ugyszintén ut-
zási cikkekben is nagy választék található.

Fenti árucikkek előnyös részletfizetésre is kaphatók.

Carbid olcsó napi árban.

Varrógépek, gramofonok olcsón javíttatnak.

